

Пето заседание

Петък, 25 декември 1959 г.

(Открито в 9 ч.)

Председател Фердинанд Козовски: *(Звъни)* Другари и другарки народни представители! В залата присъствуват необходимото число народни представители.

Откривам заседанието.

Продължават разискванията по

Законопроектите за народностопанския план за 1960 г. и за бюджета на държавата за същата година.

Думата има членът на Президиума на Народното събрание и първи секретар на Партията др. Тодор Живков.

Тодор Живков: *(От трибуната, посрещнат с продължителни ръкопляскания)*

І. ПРОГРАМАТА

ЗА УСКОРЕНО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА НАШАТА СТРАНА СЕ ПОТВЪРЖДАВА ОТ ЖИВОТА

Драги другарки и другари народни представители! Настоящата сесия на Народното събрание, на която се обсъждат народностопанският план и бюджетът на страната за 1960 година, надхвърли обикновените конкретни рамки на плана и бюджета, превърна се във всестранна равностойка на резултатите от провеждането в живота на издигнатия на Октомврийския пленум на Централния комитет на Българската комунистическа партия лозунг за ускорено развитие на нашата икономика. И това е естествено и напълно закономерно. И наистина, не може сега, когато обсъждаме плана и бюджета — нашата икономическа програма за 1960 година, да вършим това откъснато от изпълнението на програмата за ускорено икономическо развитие, откъснато от разгърнатото се всенародно движение на масите за ускорено изграждане на социализма в нашата страна.

Правилността на дадена линия, на даден лозунг се проверява и потвърждава от живота, от практиката.

Както знаете, на 8 и 9 декември т. г. се състоя пленум на Централния комитет на Партията, който обсъди резултатите от изпълнението на програмата за ускорено икономическо развитие и даде оценка, че линията на Партията за ускорено развитие на икономиката е правилна линия, че тази линия се потвърждава от живота, от практиката.

Ние сме радостни, че сегашната сесия на Народното събрание фактически се превърна в ярка демонстрация на правилността и успехите на тази линия, че в светлината именно на програмата за ускореното икономическо развитие тук се разглеждат планът и бюджетът на идущата година.

Кои са главните, обобщаващите показатели, които характеризират дадена икономика, нейното развитие и подобряването на материалното и културното положение на народа?

Тези главни, обобщаващи показатели са преди всичко следните: средногодишният темп на растежа на обществения продукт; средногодишният темп на растежа на националния доход; средногодишният темп на растежа на капиталните вложения; средногодишният брой на заетите в народното стопанство работници и служещи; средногодишният темп на растежа на реалните доходи на населението; състоянието на нашите финанси и стабилността на лева.

Позволете да се спра на въпроса какви са и какво говорят тези главни обобщаващи показатели за нашата икономика през втората петилетка и как се очертава сега развитието на нашата икономика за идущата и следващите години на третата петилетка.

Как стои въпросът със средногодишния темп на растежа на обществения продукт у нас?

През периода на втората петилетка той е бил около 9 на сто. По директивите за третата петилетка е набелязано средногодишният ръст на обществения продукт да бъде 8,4 на сто. Очакваното изпълнение за 1959 г. е 16,7 на сто. По проектоплана за идущата година е заложено около 19 на сто. Следователно от това, което сме постигнали тази година, и от това, което е заложено за идущата година, се вижда, че темпът на растежа на обществения продукт се увеличава над два пъти в сравнение с предвиденото по директивите за третата петилетка.

Следователно у нас са заложени условия и реални възможности общественият продукт да расте с високи темпове и през следващите години на третата петилетка.

Да вземем втория обобщаващ показател за развитие на икономиката — средногодишния темп на растежа на националния доход.

През периода на втората петилетка имаме средногодишен растеж на националния доход 8 на сто. По директивите за третата петилетка сме заложили 8,5 на сто. Очакваното изпълнение за тая година е 17,3 на сто. По проектоплана за 1960 година се залага 21,5 на сто. Следователно от това, което тази година сме постигнали, и от това, което е заложено за идущата година, се вижда, че темпът на растежа на националния доход се увеличава около два пъти и половина в сравнение със заложено по директивите за третия петгодишен план. С това се създават възможности и през следващите години на третата петилетка националният доход да се увеличава с високи темпове.

Да вземем третия обобщаващ показател — средногодишния темп на растежа на капиталните вложения, без амортизационните отчисления.

През периода на втората петилетка средногодишният темп на растежа на капиталните вложения е 3,6 на сто. По директивите за третата петилетка сме заложили 15,2 на сто. Очакваното изпълнение за тая година е 59,9 на сто. По проектоплана за идущата година е заложено 28,9 на сто. Или от изпълнението на плана за тази година и от предвиденото по плана за 1960 година се вижда, че темпът на растежа на капиталните вложения се увеличава повече от два пъти и половина.

Как стои въпросът със следващия обобщаващ показател — средногодишния брой на заетите в народното стопанство работници и служещи?

В края на втората петилетка — 1957 година, в материалното производство и в административно-управленческия апарат у нас бяха заети 1 339 000 души. По директивите за третата петилетка, значи в края на 1962 година, се предвижда в материалното производство и в административно-управленческия апарат да бъдат заети 1 561 000 души. Тази година в материалното производство и в административно-управленческия апарат са заети 1 564 000 души, или ние надхвърлихме предвиденото по директивите за края на петгодишния план — 1962 година. А за идущата година се предвижда да бъдат заети нови 120 000 души работници и служещи в отраслите на материалното производство и в административно-управленческия апарат.

Да вземем другия обобщаващ показател — средногодишния темп на растежа на реалните доходи на населението. През периода на втората петилетка той е средно за петилетката около 9 на сто. По директивите за третата петилетка ние сме предвидили средногодишен темп на растежа на реалните доходи на населението 5,4 на сто. Тази година очакваме изпълнение около 8,2 на сто. По проектоплана за 1960 г. залагаме около 18 на сто, или като вземем пред вид това, което сме постигнали тази година, и това, което залагаме за идущата го-

дина, се вижда, че темпът на растежа на реалните доходи на населението се увеличава около два пъти и половина в сравнение с предвиденото по директивите за третата петилетка.

Какво е положението на нашите финанси и със стабилността на нашия лев?

Заедно с бързото увеличаване на производството и нарастването на стокооборота все повече укрепват и се развиват нашите финанси, растат с по-големи темпове нашите финансови ресурси. Ето само някои данни. През първата петилетка средногодишният размер на бюджета възлиза на 11 милиарда и 400 милиона лева, през втората петилетка — на 17 милиарда и 800 милиона лева, през 1959 година бюджетът възлиза на около 27 милиарда и 150 милиона лева, а размерът на проектобюджета за 1960 година се предвижда да възлезе на около 31 милиарда и 250 милиона лева. Както виждате, другари, и по отношение на бюджета ние сме постигнали рязко увеличение.

Едновременно с това расте стабилността и покупателната способност на нашия лев. Сега България се нарежда в редиците на страните с най-стабилни валути в света. (*Ръкопляскация*) От 1952 година досега покупателната способност на лева е нараснала с около 40 на сто. Стабилността на нашата валута е гарантирана не само от златните запаси на страната, които всяка година растат, но и от постоянно увеличаващите се стокови запаси.

В същото време покупателната способност на националните валути в капиталистическите страни непрекъснато спада. За периода от 1953 година досега покупателната способност на щатския долар например е намаляла с 8,3 на сто, на английската лира — с 16,7 на сто, на френския франк — с 21,9 на сто, а покупателната способност на националната валута на нашата южна съседка Турция е намаляла с 52,4 на сто.

Сега ние имаме здрави финанси, които са в състояние да осигурят изпълнението на програмата за ускорено икономическо развитие на страната.

Какво означава всичко това?

Това означава, че ние ще реализираме през 1959 година и залагаме за 1960 година общо повече от два пъти увеличение на темповете на развитие на обществения продукт, националния доход, капиталните вложения и доходите на населението в сравнение с предвиденото по директивите за третата петилетка. Сегашните средногодишни темпове на растеж на нашата икономика и очертаващите се в перспектива високи темпове на нейното развитие през следващите години на третата петилетка са по своята същност икономически скок в развитието на нашата страна.

На Октомврийския и Ноемврийския пленум на Централния комитет на Партията миналата година, на Януарския пленум

на ЦК на БКП и на третата сесия на Народното събрание тази година ние говорихме за съществуващите вътрешни резерви в нашата икономика, за разкриването и въвеждането в действие на тези резерви с оглед да се ускори нейното развитие.

И цялата работа на нашата партия, на държавните, стопанските и други органи и организации, на всички производствени колективи, на целия наш народ през 1959 година премина под знака на лозунга за изпълнение на нашата производствена програма с ускорени темпове.

Едногодишната работа и резултатите показват, че Централният комитет на Българската комунистическа партия правилно и навреме съзря големите резерви, които се съдържат в нашата социалистическа икономика, насочи силите на нашия народ към тяхното разкриване и използване, осигурява ускорено икономическо развитие на страната.

Вярно е, че ние не изпълнихме плана по всички показатели. Но планът има не един и два показателя. И възможно е, разбира се, по някои показатели планът да не се изпълни. Кое обаче е важното? Важното е главната тенденция. Важното е, че ние придвижихме нашата икономика значително напред, достигнахме нови, по-високи темпове в нейното развитие.

Следователно нашият път, нашата линия за ускорено икономическо развитие е правилна. Тя се потвърждава от живота, от практиката. Тази линия стана материална сила в нашето обществено развитие.

Защо тази линия стана материална сила? Защото има дълбоки корени в народа, защото при нейното изработване и обосноваване бяха взети пред вид всички главни обективни и субективни фактори и условия, с които разполага нашата страна и които са в състояние да осигурят решаването на задачите.

Тази наша линия е закономерна. Тя отговаря напълно на съвременния етап на развитие на световната социалистическа система и е в пълно съгласие с развитото от другаря Хрущов пред XXI конгрес на КПСС положение, че страните на социализма ще преминават във висшата фаза на комунистическото общество почти едновременно. Но това може да стане само ако по-изостаналите в икономическо отношение страни, каквато е и нашата страна, наберат по-високи темпове на икономическо развитие.

Кои са тези главни обективни и субективни фактори, които трябва и сега да имаме пред вид, тъй като тяхното значение за нашето по-нататъшно развитие е решаващо?

Първо. Ние разгърнахме такова невиджано за мащабите на нашата страна всенародно движение за ускорено икономическо развитие, понеже социализмът у нас вече е победил и в града, и в селото.

Нашата икономика и в града, и в селото е преустроена върху социалистически основи. Социалистическата обществена и стопанска система разкрива небивали възможности. Ние говорим, че социалистическата система превъзхожда капиталистическата система, че социализмът е по-прогресивен обществен-икономически строй от капитализма, че социалистическата система осигурява по-висока производителност на труда, по-голямо производство и най-високо жизнено равнище. И това е съвършено правилно. Но социализмът, социалистическата стопанска система следва и у нас още повече да покажат на дело, че действително превъзхождат капитализма, капиталистическата стопанска система. И наистина от собствен опит виждаме какви огромни резерви съдържа социалистическата система, какви възможности разкрива победният социализъм, за да се увеличава рязко производството и в промишлеността, и в селското стопанство, и в другите отрасли на материалното производство, да се подобрява благосъстоянието на народа. Небивалото досега увеличение на нашето производство, разгърнатото се движение за ускорено развитие на производителните сили на страната са най-ярко доказателство за преимуществата на нашата социалистическата система.

Можеше ли това всенародно движение за ускорено икономическо развитие да се появи и разгърне с такава сила и размах преди няколко години?

Не, не можеше да се появи. Защо? Защото социализмът не беше победил напълно в селото. Селското стопанство не беше още изцяло кооперирано. Съзнанието на кооператорите не беше още достатъчно пораснало навсякъде. Нарушен беше принципът на материалната заинтересуваност от увеличаване на продукцията, особено в селското стопанство. Все още и работническата класа не живееше добре. Ако преди няколко години бяхме издигнали лозунга за ускорено икономическо развитие, той щеше да увисне във въздуха. Тогава такъв лозунг нямаше да стане плът и кръв от народа и нямаше да даде такива огромни резултати, каквито дава сега. Следователно първият и главен фактор и условие за успешното разгръщане на движението за ускорено икономическо развитие и за нашите големи завоевания през изминалата година е победата на социализма в града и селото.

Победният социализъм в нашата страна, решенията на историческия Априлски пленум на ЦК на БКП и проведените след него икономически и социални мероприятия за възстановяване на принципа на материалната заинтересуваност, за увеличаване на производството и за подобряване на положението на трудещите се — ето кое отприщи силите и инициативите на народните маси у нас и създаде предпоставки и условия за такова ускорено икономическо развитие на страната. *(Ръкопляскания)*

Второ. Кой е вторият фактор, кое е второто условие за големите наши успехи през тази година?

Безспорно това е реорганизацията на държавното и стопанското ръководство.

Ние извършихме дълбоки промени в организацията и формите на държавния и стопанския апарат, в планирането и финансирането, които по своя мащаб, значение и същност представляват основно преустройство на държавното управление и ръководството на народното стопанство.

Към какво беше насочено преустройството на държавното и стопанското ръководство?

Реорганизацията целеше преди всичко да се приближи държавното и стопанското ръководство до материалното производство, до отделните участъци на социалистическото строителство; да се преодолее прекаленият централизъм и ведомствеността в държавното и стопанското ръководство; да се подобри планирането на народното стопанство с оглед при изработването на стопанските планове и бюджета да се съчетават планиращата дейност отгоре и отдолу, по-пълно да се разкриват и използват съществуващите резерви; да се повиши ролята, самоинициативата и отговорността на местните — окръжните и общинските — партийни, държавни и стопански органи за състоянието и развитието на икономиката в окръга и общината; да се засили още повече творческата активност на трудещите се. Освен това извършеното преустройство трябва да спомогне за намаляване на държавния и стопанския управленчески апарат, за неговото опростяване и поевтиняване.

В основата на извършеното у нас преустройство на държавното и стопанското ръководство лежи съветският опит. Този опит обаче ние не пренесохме механически, а се постарахме творчески да го използваме и приложим, като го съобразим с нашите условия. България е малка страна, малка е и нейната територия и затова при реорганизацията ние възприехме линията — да съвпадне административното с икономическото и политическото ръководство. Затова пристъпихме към създаване на цялостни обвързани административно-стопански и политически единици — окръзи, общини на територията на трудово-кооперативното земеделско стопанство. И това за нашите условия се оказа правилно. То улеснява извънредно много ръководството и погледа на окръжните партийни комитети и окръжните народни съвети върху икономиката и цялостния живот в окръга, в общината. Това е положителна страна в нашето преустройство, която следва и занапред да се запази, да я усъвършенствуваме и развиваме по-нататък.

Макар от реорганизацията на държавното и стопанското ръководство да изминаха само 8 месеца, тя оправда себе си. Нейната правилност се потвърди от живота. Държавното и стопанското ръководство се приближи до производството, до отделните производствени участъци, до отделните предприятия. Преодоля се ведомствеността, която спъваше разгръщането на инициативите по места. Порасна ролята, инициативата и отговорността на окръжните, партийните, държавните и стопанските органи в ръководството на икономиката.

И наистина можехме ли да поставим и да решаваме такива големи задачи, каквито се съдържат в нашата програма за ускорено развитие, ако не беше извършено преустройство на държавното и стопанското ръководство, ако не беше повишена ролята, инициативата и отговорността на нашите окръжни органи? Не, не можехме. Иначе щяхме да останем наскред път, щяхме да се провалим при изпълнението на такива големи задачи. Абсурд е да се смята, че може от София успешно да се ръководят хиляди предприятия, кооперативни стопанства, строителни обекти и т. н. Със задоволство следва да посочим, че окръжните партийни комитети и окръжните народни съвети за този кратък период значително израснаха, укрепнаха и, независимо от трудностите, с успех се справят с поставените пред тях задачи и вече по-отблизо ръководят не само селското стопанство, но и промишлеността.

Резултатите от изпълнението на плана за 1959 година сами по себе си показват колко голяма е ползата от извършеното преустройство на държавното и стопанското ръководство.

Разбира се, ние не сме догматици. Необходимо е периодически, бих казал всяка година, да правим преглед и равнометка на резултатите от преустройството на държавното управление и на ръководството на икономиката, постоянно да подобряваме и все повече да усъвършенствуваме държавното и стопанското ръководство, за да става то все по-резултатно, да дава все по-голям ефект.

В какво направление следва по-нататък да се подобрява и усъвършенствува извършената реорганизация на държавното и стопанското ръководство?

Очевидно тук трябва да се държи сметка главно за две неща:

Първо — да се засилва още повече ролята, инициативата и отговорността на местните партийни, държавни и стопански органи и организации в борбата за изпълнение на нашата производствена програма;

Второ — едновременно с това да се осигурява централизиран държавен поглед и ръководство на народното стопанство.

Другари! Както знаете, Централният комитет на Българската комунистическа партия на своето заседание на 8 и 9 декември т. г. сметна за целесъобразно, с оглед да се укрепят Министерският съвет и неговите органи поради извънредно много нарасналия обем на нашата работа, да се осъществят някои мероприятия.

Позволете ми накратко да изложа пред Народното събрание тези мероприятия и какви са главните съображения на Централния комитет на Партията да предлага те да бъдат обсъдени и решени от сесията на Народното събрание.

Ние предлагаме сегашното Министерство на търговията да се раздели на две министерства: Министерство на външната търговия и Министерство на вътрешната търговия.

Вие знаете, че още преди да направим преустройство на държавното и стопанското ръководство, обединихме съществувашите по-рано у нас две министерства — на външната и на вътрешната търговия — в едно Министерство на търговията. Тогава се ръководехме единствено от съображение да се намали значително апаратът на министерството, да стане неговата издръжка по-евтина. Опитът обаче показва, че не може успешно да се ръководи от едно министерство и външната, и вътрешната търговия. Обемът на нашата външна търговия е много голям и занапред ще расте още повече. Външната търговия е сектор с изключително важно значение за развитието на нашата икономика. Животът, практиката не оправда премахването на Министерството на външната търговия, неговото обединяване и сливане с Министерството на вътрешната търговия. Това от една страна. От друга страна обемът и задачите на вътрешната търговия, от която в голяма степен зависи правилното развитие на народното стопанство и допира до най-жизнените всекидневни потребности на населението, са също така огромни. Всички ние например знаем какви слабости и недостатъци имаме в тази област. За да можем да съсредоточим нашето внимание и върху външната търговия, и върху вътрешната търговия, за да се подобри значително работата на тези два много важни сектора на нашата икономика, за да се подобри чувствително обслужването на населението, ние смятаме, че ще бъде целесъобразно да се раздели Министерството на търговията и да се създадат две министерства — Министерство на външната търговия и Министерство на вътрешната търговия.

Централният комитет на Българската комунистическа партия смята, че се налага да бъде създаден отделен Комитет по въпросите на техническия прогрес. Защо се прави това предложение? Въпросите на техническия прогрес не се отнасят само до промишлеността, а и до транспорта, до строителството, до селското стопанство. Сега е предоставено с всички тези проблеми на техническия прогрес да се занимава Комитетът

по промишлеността. На практика обаче се получава, че вниманието и силите се съсредоточават изключително към въпросите на техническия прогрес в промишлеността, а се изоставят въпроси на техническия прогрес в транспорта, строителството, селското стопанство и другите отрасли на материалното производство. Затова правилно ще бъде при Министерския съвет да се създаде специален Комитет по въпросите на техническия прогрес, който изцяло да насочи своето внимание, своите сили и работа по проблемите на техническия прогрес, които сега са решаващи за развитието на икономиката, за по-нататъшното бързо развитие на производителните сили. Това ще даде възможност на Комитета по промишлеността да съсредоточи своето внимание и усилия по ръководството и проблемите на промишлеността в страната.

Централният комитет на Партията смята също така за целесъобразно да се създаде и отделен Комитет по архитектурата и благоустройството при Министерския съвет. Защо предлагаме това? Все от съображения за поевтиняване на издръжката на централния държавен апарат ние събрахме в един комитет въпросите на строителството и въпросите на архитектурата и благоустройството. Но проблемите на архитектурата, на градоустройството и на благоустрояването са големи и специфични въпроси, които се нуждаят от специални грижи и проучвания. Те ще придобиват все по-голяма важност.

Както знаете, през м. ноември т. г. се състоя пленум на Централния комитет на Партията по строителството. На този пленум още един път изпъкна какво голямо значение има въпросът за правилното изграждане на нашите селища, колко проблеми на по-нататъшното изграждане и развитие на нашите градове и села чакат своята задълбочена разработка и решаване. Нужно е специална група от добре подготвени другари и специалисти постоянно да мислят и разработват проблемните въпроси на нашата архитектура, градоустройство и благоустрояване.

От друга страна обемът на строителството в нашата страна е извънредно голям и още повече ще се увеличава. Само през 1961 година на строителството на Кремиковския металургичен завод ще работят около 20 000 души строителни работници, и то по индустриален начин. Ако бихме извършили това строителство по стария монолитен начин, щяха да ни бъдат необходими няколко пъти повече строителни работници. Едновременно с Кремиковския металургичен завод ние разгръщаме и ще разгръщаме и строителство на „Марица—изток“, на новия азотно-торов завод, на новия оловно-цинков завод, на нефтопреработвателния завод и на ред още други заводи и предприятия. Строителството на всички тези крупни от национално значение обекти се извършва от строителната организация за заводско строителство, която е под не-

посредственото ръководство на Комитета по строителство. Освен това при Комитета по строителство се намират организации за заводско строителство, за хидростроителство, за минно строителство и организация за извършване на монтажните работи. Ето вие сами виждате какъв само огромен е обемът на нашето строителство, колко важни и неотложни задачи ще трябва бързо и оперативно да се решават, с какво само напрежение ще бъде изпълнена нашата работа за изпълнение на строителната програма. Ако оставим Комитета по строителство да се занимава и с проблемите на строителството, и с проблемите на архитектурата и на благоустройството, или едното, или другото ще изостава.

Затова ние смятаме за необходимо архитектурните и благоустройствените проблеми да се отделят от Комитета по строителство, за да съсредоточи той цялото свое внимание върху изпълнението на извънредно напрегнатата строителна програма, да се бори и воюва за изпълнение на плана по строителството, за завършване на големите обекти в определените срокове, защото всяко удължаване на сроковете за въвеждане в действие на нови производствени мощности носи щети на народното стопанство и на държавата. Затова смятаме за необходимо при Министерския съвет да се създаде специален комитет, който да се занимава с въпросите на архитектурата, градоустройството и благоустрояването в нашата страна.

Като изхожда от съображения да се укрепят Министерският съвет и неговите органи, Централният комитет на Партията смята за целесъобразно да бъдат издигнати на работа в тях група другари, и главно другари, които имат местен опит в ръководството на партийната, държавната и стопанската работа от окръжен мащаб. Това предложение на Централния комитет на Партията беше публикувано в печата. На вас то ви е известно и аз не смятам за нужно отново да изброявам и поименно да се спирам на всяко отделно предложение. Искам само още един път да изтъкна, че това са другари, които са показали значителни делови, организаторски и оперативни качества в секторите, където те досега работят.

Във връзка с решенията на пленума на Централния комитет на Партията да бъде предложено да се създадат нови комитети при Министерския съвет и да бъде издигната група другари за укрепване на Министерския съвет и неговите органи сред нашата общественост се правят някои разсъждения, изказват се някои съображения, на които желая да се спра.

Някои изразяват тревога: със създаването на тези комитети не се ли връщаме към положението преди преустрой-

ството на държавното и стопанското ръководство, към старите министерства, не раздуваме ли с това шата и не отежняваме ли бюджета на държавата?

Аз смятам, че тези съображения заслужават внимание. Очевидно основателно хората се питат не възвръщаме ли старите министерства, не възстановяваме ли старата ведомственост с цялата нейна тежка стълбица от ръководни звена, няма ли всичко това да доведе до ново увеличаване на административно-управленческия апарат? Искам да заявя, че няма да бъде допуснато това да стане. Комитетите, които сега образуваме при Министерския съвет, не са министерства. Това са специални органи на Министерския съвет със свои специфични задачи, за които в главни линии говорих преди малко. Разбира се, всеки комитет ще трябва да има свой щат и бюджет. Техният щат и бюджет обаче следва да бъдат съставени в рамките на сегашния щат и бюджет на Министерския съвет и неговите органи, в рамките на досегашния щат и бюджет на съответните министерства и комитети. Ако някъде се появи необходимост да бъде увеличен щатът, то това трябва да се извърши, като бъдат трансформирани други органи на Министерския съвет, а не чрез увеличаване на шата и повишаване на издръжката общо на Министерския съвет и неговите органи, общо на народните съвети и техните органи. Това изискване трябва най-строго да се спазва при образуването на новите органи на Министерския съвет.

Други пък другари също с основание задават въпроса — няма ли да отслабнат нашите окръжни ръководства, след като бъдат издигнати на работа в Министерския съвет и неговите органи толкова най-изтъкнати местни ръководни дейци? Тревогата, която във връзка с това се появява у тези другари, е законна. Определено обаче трябва да кажем: не, нашите окръжни ръководства няма да отслабнат. Ние често говорим, че нашата Партия, нашият Отечествен фронт, нашата социалистическа държава са богати с кадри, разполагат с много и подготвени дейци. И това е съвършено вярно. Нашата работа в окръзите няма да пострада от обстоятелството, че ние привличаме на работа в централните органи 10—15 местни ръководни дейци. По места имаме достатъчно и по брой и по подготовка дейци, които прекрасно работят, с успех се справят с възложените им задачи и достойно ще възгледат работата и на окръжните партийни комитети, и на окръжните народни съвети.

Какъв е основният извод, който трябва да направим във връзка с извършената реорганизация?

Основният извод е, че преустройството на държавното и стопанското ръководство е правилно, че ние трябва по-нататък да укрепваме, да усъвършенствуваме и развиваме държавното и стопанското ръководство, за да става то все по-

ефикасно и по-резултатно, за да ръководим все по-успешно ускореното икономическо развитие на нашата страна.

Ние правилно преценихме, че главните наши резерви са в областта на селското стопанство. За разкриването и използването на тези резерви голяма роля изигра уедряването на трудово-кооперативните земеделски стопанства, което ние извършихме. Аз не казвам обединено трудово-кооперативно земеделско стопанство (ОТКЗС!), както обикновено се казва в окръзите и общините, а даже често се говори по радиото и се пише в нашия печат. Защото почти всички кооперативни стопанства са обединени и има едно правилно наименование — трудово-кооперативно земеделско стопанство. Ние вече сме завършили процеса на коопериране и уедряване. Останали са необединени само някои съседни самостоятелни стопанства поради това, че не можахме навреме да преодолеят местнически съображения и настроения.

Правилно ли постъпихме, като уедрихме кооперативните стопанства? Правилно. Не можеха и не могат малките кооперативни стопанства да използват така добре природните и икономическите условия и трудовите ресурси и да постигнат такива големи резултати, както сега. А тази година, както вече се съобщи, по предварителни данни на Държавната планова комисия, се очаква селскостопанската продукция да се увеличи по текущи цени с около 26 на сто. Тази година ние ще получим най-голямата селскостопанска продукция в историята на България, и то при неблагоприятни климатически условия за голяма част от районите на страната.

Не е нужно да се говори повече за преимуществата на уедрените трудово-кооперативни земеделски стопанства, тъй като те са очевидни.

Задачата сега е да се укрепват, да се развиват по-нататък трудово-кооперативните земеделски стопанства като крупни социалистически предприятия на село. Сега особено важно е да не се допуска текучество на кадрите, които ние изпратихме за укрепване на ръководствата на кооперативните стопанства и на народните съвети.

Сега на село вече съществуват и работят големи кооперативни стопанства, в тях са заложили насъщните интереси на голям брой кооператори. Следователно налага се управителните съвети и председателите на ТКЗС да възприемат нов стил и метод на работа и ръководство. Усъвършенствването на стила и метода на управление на вече крупните кооперативни стопанства е много важна задача. Следва да се направи равностметка, да се види какво е показал опитът и практиката през изтеклата година и въз основа на това да се усъвършенствува управлението на трудово-кооперативните земеделски стопанства. Очевидно в това отношение трябва

да се укрепва по-нататък вътрешнокооперативната демокрация, да се издига и утвърждава ролята на бригадирите и звеноводите в ТКЗС.

Това са сега някои от важните въпроси, които стоят пред нашия кооперативен строй на село, на които следва да се обърне особено внимание.

Трето. Кой е третият важен фактор, който обуславя нашето ускорено движение напред?

Това са безусловно трудещите се маси, нашият прекрасен народ — строител на социализма.

Ние успяхме да вдигнем народните маси за изпълнение на програмата за ускорено икономическо развитие, да разгърнем техните творчески сили и ентузиазъм, защото масите се убедиха в правилността на политиката на Партията. Тази политика стана тяхна собствена политика, тя завладя трудещите се от града и селото.

Ние успяхме да вдигнем народните маси на такъв благороден труд, защото те не само се убедиха в правилността на партийната политика за социалистическото изграждане на страната, но и вкусиха вече от плодовете на социализма.

Трябва от тази трибуна да подчертаем, че с голям творчески размах и ентузиазъм работи през тая година нашата славна работническа класа.

Усърдно се трудиха и неவிждани успехи постигнаха, въпреки неблагоприятните климатически условия, нашите трудолюбиви кооператори и кооператорки, агрономи, зоотехници и механизатори.

Голям принос в ускоряване на социалистическото развитие на страната има нашата научна, техническа и творческа интелигенция, която все по-тясно се свързва с живота, с проблемите на социалистическото строителство, все по-плодотворна става нейната дейност.

И този творчески подем във всички среди на народа е сега главното условие, главният фактор за по-нататъшното ни движение напред. Ние трябва постоянно да държим сметка за това, непрестанно да разгръщаме творческия ентузиазъм, силите и инициативите на народа за разкриване на резервите за ускореното социалистическо развитие на нашата страна.

Ние успяхме да вдигнем народа за такива големи дела, защото се съобразявахме и се съобразяваме с изискванията на принципа на материалната заинтересуваност, стремим се да съчетаваме правилно материалния с моралния стимул.

Нашният собствен опит показва, че всяко нарушаване на принципа на материалната заинтересуваност нанася вреда на народното стопанство, създава допълнителни трудности. Ето защо ние се стремим да прилагаме този принцип после-

дователно, да изчистим наслоенията, които се натрупаха в резултат на допуснатите в миналото отстъпления от тези принципи.

Успешното разгръщане на силите на трудещите се и за-напред ще зависи много от това доколко правилно и последователно ще прилагаме принципа на материалната заинтересуваност. Едновременно с това ние сме длъжни и в бъдеще широко да се опираме на моралните стимули. Постоянно расте социалистическото съзнание на нашия народ, расте неговата патриотична гордост, неговият ентусиазъм. Би било неправилно да не се опрем на тази могъща морална сила.

Необходимо е в процеса на работата за изпълнение на производствените планове да издигаме непрестанно съзнателността на трудещите се, тяхното чувство на дълг пред социалистическата Родина, все повече да развиваме и укрепваме у тях съзнанието, че делото на социализма зависи от работата на всеки един труженик в града и селото, в различните участъци на социалистическото строителство.

Да укрепваме и засилваме връзките си с масите, да общуваме и работим с масите, да следим техния пулс — това ние трябва да вършим ежедневно, постоянно. Само така ще можем да мобилизираме масите, да виждаме и разбираме все по-добре техните нужди, настроения и възжелания.

Когато обаче се говори за мобилизиране на масите, трябва да не се забравя, че нашето ускорено икономическо развитие не се основава и в никакъв случай не може да се основава на физическото изтощаване на трудещите се.

По какъв път се борим ние да осъществяваме ускореното икономическо развитие на страната?

Главното в нашето ускорено икономическо развитие е да се разкриват и използват вътрешните резерви на производството, да се усъвършенствуват организацията на труда и технологическите процеси, да се механизират трудоемките процеси.

Нашата линия винаги е била и е — не да се изтискват силите и физически да се изтощава работникът, което дълбоко противоречи на самата същност на социалистическия строй, а да се изтисква машината, да я накараме да дава всичко, което може тя да даде.

Едновременно с това трябва по-пълно да се използва работната ръка през всички сезони на годината, особено на село, да се ликвидира сезонността в работата.

Не бива никога да се забравя, че човекът е винаги човек, че той не е само работна сила. Той има нужда от по-добри битови условия, от почивка, от културни развлечения и увеселения.

Вярно е, че на сегашния етап на развитие не сме в състояние да направим всичко, което е необходимо в това отноше-

ние, тъй като за тази цел са нужни повече средства и възможности. Но във всеки наш участък би могло с малко средства и грижи да се внесат ред подобрения в трудовите и битовите условия, да се осигурява по-добра, по-богата седмична почивка на трудещите се. Това, което е по-нашите сегашни възможности, е необходимо в окръзите, в общините, в отделните предприятия да се направи. Трябва да се пазят силите и здравето на хората, да укрепват те физически. Всичко това ще даде положително отражение и върху самочувствието на трудещите се, ще съдействува за по-нататъшното мобилизиране на техните усилия за решаването на предстоящите задачи.

Нашата програма за ускорено икономическо развитие на страната е тясно и неразделно свързана с програмата за подобряване на материалното и културното положение на народа.

Както знаете, Централният комитет на Българската комунистическа партия изработи и излезе пред народа с разгърнатата програма за издигане на неговото жизнено равнище. Тази програма е известна.

В изнесения от мен по поръчение на Централния комитет на Партията доклад пред третата сесия на Народното събрание беше изтъкнато, че заедно с ускореното икономическо развитие на страната следва постепенно, в един период от 5—6 години, да се проведат редица мероприятия и се решат важни въпроси във връзка с по-нататъшното подобряване на положението на народа.

Кои са тези мероприятия?

Да се повишат заплатите на нископлатените работници и служители с оглед у нас да няма в перспектива по-ниски заплати от 600 лева; да се коригират постепенно заплатите на нископлатените учители, лекари, инженерно-технически работници, майстори; да се коригират заплатите на работниците в ония отрасли на материалното производство, в които трудът е много тежък и опасен за здравето, както и други мероприятия, които не е необходимо сега да изброявам.

В този документ беше дебело подчертано, искам пак да повторя, че тези мероприятия ще се проведат постепенно, в продължение на 5—6 години, главно в периода 1962—1965 година.

Сега обаче, благодарение на големите успехи, които завоевахме тази година, както и на успехите, които се очертават през идущата година, се създават възможности да пристъпим към осъществяване на някои от тия мероприятия по-рано, още в течение на 1960 година.

Както ви е известно, за тази цел в проектобюджета за 1960 година се предвижда една сума от около 600 милиона лева. Смятам обаче, че тази сума е недостатъчна. Предлагам

Народното събрание да възложи на др. Кирил Лазаров да намери още 200 милиона, за да се увеличи тази сума на 800 милиона лева. (*Ръкопляскания*)

По такъв начин ще може още в течение на 1960 година да се извършат корекции в заплатите на инженерно-техническия персонал, на лекарите, учителите, да се извършат корекции в тарифните ставки и мрежи на миньорите, на строителните работници, на транспортните работници и на други работници в материалното производство; да се повишат заплатите на нископлатените работници и служители с оглед най-ниската граница на заплатите на работниците от материалното производство да достигне идущата година 500 лева, а на заетите в административно-управленческия апарат 470 лева. Осъществяването на тези мероприятия ежегодно ще струва на държавата около два милиарда лева.

Очевидно при положение, че разполагаме за 1960 г. само с 800 милиона лева, то ние не ще бъдем в състояние да проведем изцяло набелязаните мероприятия още в началото на идущата година. Осъществяването на някои от тях ще става постепенно, в течение на годината.

Но, другари, дори и сумата, която предвиждаме за идущата година, е действително голяма сума. Никога нашата държава не е могла да отдели наведнаж толкова много средства за тази цел. През 1957 година, когато беше дадено най-голямото увеличение на заплатите, сумата за това възлизаше на 380 милиона лева. А сега, както подчертах, отделяме за 1960 година 800 милиона лева. За 1961 година и следващите години ще отделяме по около два милиарда лева.

Разбира се, с успешното изпълнение на плановете за идущата година и за 1961 година ще се създадат условия да дигнем най-ниската граница на заплатите на 600 лева, да извършим по-нататъшни корекции на заплатите на нископлатените работници и служители и чувствително да повишим средната работна заплата у нас.

Трябва да се разясни на нашия народ, че това, което извършваме сега в областта на заплащането на труда, ще изисква от държавата огромна сума, че това е максималното, което може тя да даде на този етап.

Когато говорим за ролята на народа в развитието на нашата икономика, за разгърнатия се с такава сила негов труд и политически подем, не може да не отбележим голямата роля, която играят и има да играят обществено-политическите и другите масови организации у нас и преди всичко профсъюзите, Отечественият фронт, Комсомолът. Българският земеделски народен съюз.

През тази година профсъюзите извършиха голяма работа за мобилизиране усилията на трудещите се в различните сектори на материалното производство. Няма съмнение, че те и

занапред ще мобилизират трудещите се за ракриване и максимално използване на резервите; за икономия на материали, суровини и енергия; за изучаване и разпространяване на чуждия опит, на новите почини; за повишаване на производителността на труда и намаляване на себестойността на продукцията; ще дадат нов тласък на социалистическото съревнование за изпълнение и преизпълнение на плана за 1960 година.

Ние сме дълбоко убедени, че Отечественият фронт, като най-широка общественно-политическа организация у нас, ще продължава да разгръща масово-политическа работа сред населението, за да взема то масово участие във всенародното движение за бързото развитие на производителните сили на страната; все по-активно ще участва в събиране на вторични суровини за нашата промишленост; ще организира все по-деен обществен контрол.

Димитровският комсомол, нашите младежи и девойки бяха на най-важните и трудни участъци на социалистическото строителство. Комсомолът се прояви като инициатор на нови почини в промишлеността, селското стопанство, строителството и транспорта. По почин на Комсомола в различните сектори на народното стопанство работят стотици младежки бригади, които се борят за спечелване на званieto „Бригада за ударен комсомолски труд“.

Няма никакво съмнение, че младежите и девойките и в бъдеще ще участвуват с целия си младежки жар и ентузиазъм във всенародното движение за изпълнение на стопанските задачи в съкратени срокове, за разцвета на нашата социалистическа Родина.

Българският земеделски народен съюз със своята дейност в социалистическото ни развитие играе и ще играе голяма роля в нашата страна.

В лицето на Българския земеделски народен съюз, в лицето на неговото ръководство начело с др. Георги Трайков, в лицето на местните ръководства и земеделски дружби ние, българските комунисти, имаме верни съюзници и другари в борбата за изграждане на социализма на село, за по-нататъшното издигане на нашето социалистическо селско стопанство. *(Продължителни ръкопляскания)*

Нашата дружба и взаимоотношения с Българския земеделски народен съюз се изграждат на базата на работническо-селския съюз, за осъществяване на партийната политика под ръководството на Българската комунистическа партия.

Българският земеделски народен съюз днес не е вече старата, раздираща се от котерийни борби и изграждаща се на съсловна идеология организация. Днес Българският земеделски народен съюз е народна организация, единна и спло-

тена, която възпитава своите кадри и членове в социалистически дух, така както се възпитава целият наш народ. (*Ръкопляскания*)

Ние също така високо ценим полезната работа, която Българският земеделски народен съюз извършва със своите връзки и контакти, които той поддържа със сродни демократични организации в чужбина. (*Ръкопляскания*)

Огромната работа, която ние извършихме и извършваме в развитието на икономиката, е истинска школа за Партията, за държавните и стопанските органи, за масовите и политическите организации, за всички нас.

Ние натрупахме и трупаме ценен опит. Няма съмнение, че тоя опит сега ще ни помогне с по-голямо умение, с по-големи сили и енергия да възглавяваме всенародната борба за ускорено развитие на страната.

Разбира се, успехът на това дело зависи преди всичко от ръководната и направляващата сила в нашата страна — Българската комунистическа партия, от нейната организаторска и политическа работа сред масите, от организаторската и масово-политическата работа на партийните органи и организации, от авангардната роля на комунистите.

Искам да ви уверя, другарки и другари народни представители, че нашата Комунистическа партия и занапред ще бъде начело на всенародното движение за ускорено икономическо развитие, ще организира и мобилизира народните маси за изпълнение на големите задачи, които стоят пред страната.

Голямо значение за успешното изпълнение на нашата икономическа програма имат и ще имат предстоящите пленуми на Централния комитет на Партията по промишлеността и техническия прогрес, по търговията, по селското стопанство и развитието на животновъдството, както и проведеният вече пленум на Централния комитет на БКП по въпросите на строителството.

Четвърто. Нашите успехи се дължат на обстоятелството, че ние получихме огромна помощ по линия на взаимното икономическо сътрудничество с другите социалистически страни и на първо място на помощта на Съветския съюз.

Без това сътрудничество и помощ не бихме могли да създадем необходимите материални и технически условия за разгръщане на такова голямо движение в нашата страна.

Както вече др. Райко Дамянов подробно информира тук сесията за Народното събрание, ние увеличихме нашия стокообмен с европейските социалистически страни няколко пъти. Може да се каже, че ние преминахме на по-висок етап в

икономическото и всестраниното сътрудничество със социалистическите страни, членки на Съвета за икономическа взаимопомощ.

Разбира се, ние търгуваме и ще търгуваме и с капиталистическите страни на взаимно изгодна основа. За това сега се създават благоприятни условия. За нас обаче главното и решаващото са не търговските връзки с капиталистическия свят, а нашето задълбочаващо се икономическо и научно-техническо сътрудничество със социалистическите страни и на първо място със Съветския съюз.

Такива са, другари, главните фактори, източници и основи, които обуславят правилността и реалността на издигнатия преди една година лозунг за ускорено икономическо развитие и които не бива да забравяме, ако искаме идущата година да разгърнем още по-широко движение за изпълнение на нашата икономическа програма, ако искаме да имаме още по-добри резултати.

Другарки и другари народни представители! Народностопанският план за 1960 година, който обсъждаме на настоящата сесия на Народното събрание, е изработен от Държавната планова комисия по указания, по директиви на Централния комитет на Партията. За пръв път тази година ние изработваме плана по новия метод, който възприехме на Януарския пленум на ЦК на БКП, чрез съчетаване на планирането отгоре с планирането отдолу, с планиращата дейност на местните органи, на стопанските и производствените колективи.

При изработването на плана и бюджета ние трябва да се предпазим от прекомерно напрегнат план и бюджет, а също така и от план и бюджет, прекомерно занижени. Защото прекомерно напрегнатият план и бюджет създава трудности, води до неизпълнение в някои участъци и звена, а оттам — и до понижаване на самочувствието на трудещите се: хората работят, полагат големи усилия, а плана не могат да изпълняват.

Ние трябва също така да се предпазим и от занижен план и бюджет, защото заниженият план и бюджет демобилизира и носи загуби на народното стопанство.

От тази гледна точка ние смятаме, че планът и бюджетът за 1960 година, които сега обсъждаме, са реални, напрегнати, но с възможности за преизпълнение.

Следователно и планът, и бюджетът са мобилизираши.

Разбира се, в нашата работа трябва да държим сметка за трудностите. По нашия път има и ще има трудности, а понякога и немалки. Всяко подценяване на тези трудности може да ни доведе в отделни сектори до сериозни грешки и провали в работата, до нанасяне на щети в народното стопанство.

Борбата с трудностите и тяхното успешно преодоляване трябва да бъде една от главните наши задачи, която нито за момент не бива да се забравя както от централните органи, така и от органите по места.

В какво главно се очертават трудностите в изпълнението на нашата икономическа програма през идущата година? Кои са „тесните места“, както се изразяват специалистите?

Преди всичко това е недостигът на суровини за промишлеността, като метали, памук, вълна, кожи, каучук и други.

Трудности ще има при изпълнението на запланиваната строителна програма, която е много голяма и напрегната, както вече подчертах. По-специално трудности ще се срещат при въвеждането в действие на новите производствени мощности, предвидени в плана за идущата година. Тук стои въпросът с въвеждането в действие на новите електропроизводствени мощности на „Марица—изток“; на листопрокатния цех за производство на 40 000 тона листопрокат; на новите производствени мощности в цветната металургия и особено за производството на меден концентрат, което се предвижда да нарастне с 58 на сто в сравнение с тазгодишното производство.

Трудности ще има и при осигуряване производството на предвидените по плана количества сярна киселина. А неизпълнението на плана за производство на мед и сярна киселина ще се отрази тежко върху производството на редица наши предприятия.

Предвижда се производството на азбестови тръби, които са много необходими за нашето поливно земеделие, да се увеличи с 1 милион метра. Тук също ще се срещнат трудности, за преодоляването на които следва да се вземат мерки още в началото на годината.

Трудности се очертават и в областта на животновъдството. Както знаете, ние започнахме да развиваме с високи темпове животновъдството в трудово-кооперативните земеделски стопанства и в държавните земеделски стопанства. А в много райони на страната поради неблагоприятните климатически условия няма необходимия фураж за изхранване на селскостопанските животни.

Задачата сега е най-пестеливо да се изразходва фуражът, да не позволяваме да се унищожава добитъкът, да го запазим до пролетта, до зелената храна.

Няма да се спирам тук на трудностите, които ще срещнем и в областта на транспорта, и в механизацията на селското стопанство. Въпреки че идущата година ще внесем от Съветския съюз почти толкова трактори, колкото половината трактори, внесени у нас през целия период след 9 септември 1944 година, ние ще изпитваме големи затруднения по отношение на техниката в селското стопанство.

Големи усилия следва да се полагат през годината за чувствително подобряване на качеството на продукцията. Качеството на нашите изделия, въпреки значителните успехи, които промишлеността ни завоюва, е незадоволително. Тук има още много да се желае.

А въпросът за подобряване на качеството в една или друга степен стои в почти всички отрасли на материалното производство. Този въпрос стои както по отношение на машините, така и по отношение на много стоки за народно потребление, които се произвеждат лошокачествено. Необходимо ли е тук да се говори за състоянието на конфекцията и особено на детската конфекция? Не е добро качеството и на някои текстилни произведения, на някои произведения на хранителната промишленост и т. н.

Извънредно важна задача, която стои пред нас за решаване, е задачата за намаляване на себестойността на продукцията. В плана за 1960 г. се предвижда да бъдат реализирани над 1 милиард и 200 милиона лева икономии от намаляване на себестойността на продукцията. Съществуват реални възможности планът по себестойността да бъде изпълнен, да бъде реализирана по-голяма сума от предвидената. Необходимо е обаче партийните, държавните и стопанските органи и организации, производствените колективи нанстина да се обърнат с лице към тази задача, навсякъде да разкриват и най-пълно да използват резервите за нейното успешно решаване. А такива резерви има и в промишлеността, и в строителството, и в транспорта, и в търговията.

Трябва навсякъде да се води на дело борба за строг режим на икономии, за пестеливо изразходване на суровините, материалите, енергията и финансовите средства, за най-разумно използване на вторичните суровини.

Необходимо е да се води борба срещу местническите тенденции и настроения, срещу разпуснатостта, срещу нарушенията на държавната дисциплина. А за съжаление такива прояви и тенденции има на отделни места. В ред случаи например не се изпълняват коопериранияте доставки, не се доставя договорената продукция с други окръзи и пр.

Тези тенденции нанасят голяма вреда на държавата и народното стопанство. Нашата държава е централизирана държава. Ленинският принцип на демократическия централизъм е основен принцип, върху който тя се гради. От този принцип не отстъпваме и не можем да отстъпим. Той трябва строго да се спазва. За нас този принцип е закон.

Във всички свои действия, във всички участъци следва да имаме един девиз: общодържавните, общонародните интереси — над окръжните, над местните, над личните интереси!

Сега, другарки и другари, задачата е без губене на време да се организира ритмично изпълнение на народностопанския

план за 1960 година, да се разгръща масово съревнование във всяко предприятие, на всеки строителен обект, във всяко трудово-кооперативно земеделско стопанство, с нова сила да закипи трудовият подъем сред работническата класа и кооператорите, сред всички трудещи се в нашата страна.

Да превърнем, както миналата година, още по-организирано зимния сезон в сезон за най-активна стопанска работа, за строителство на сгради и съоръжения, за извозване на токове, за ремонт и подготовка на селскостопанската техника.

II. ЗА МИР И РАЗБИРАТЕЛСТВО НА БАЛКАНИТЕ

Другарки и другари народни представители! Изпълнението на нашата икономическа програма, изграждането на социализма в Народна република България се благоприятствува и, можем да се надяваме, все повече ще се благоприятствува от развитието на международното положение.

Главното, с което се характеризира съвременната обстановка в света, е постепенното отслабване на международното напрежение.

Не можем с най-голямо задоволство да не отбележим, че посещението на председателя на Министерския съвет на Съветския съюз и първи секретар на ЦК на КПСС Никита Сергеевич Хрущов в Съединените американски щати и неговите разговори с президента на САЩ Айзенхауер откриват много важен етап по пътя на разведряването на международното положение, станаха начало на истински поврат към подобряване на международните отношения. Посещението на другаря Хрущов в САЩ и резултатите от него имат огромно, историческо значение за по-нататъшното развитие на света, за укрепване на мира и разбирателството между народите, за социалистическия лагер, за нашето велико комунистическо дело. Обиколката на другаря Хрущов в различни райони на Съединените американски щати се превърна в триумфално шествие на идеите на мира и съвместното съществуване на държави с различен общественно-икономически и социален строй. И трябва да кажем, че изключително голяма е тук заслугата лично на другаря Хрущов, който прояви висока марксистко-ленинска принципиалност, мъдрост и такт. Словото на другаря Хрущов, наситено с дълбок реализъм, страстно миролюбие и ленинска комунистическа идейност, със своята желязна логика, откровеност и находчивост достигна до ума и сърцето на милиони и милиони американци, до ума и сърцето на всички честни хора в целия свят.

Видимият процес на отслабване на напрежението и на подобряване на международната обстановка в последно време не е случайно и не може да бъде случайно явление.

То е естествен, закономерен резултат на дълбоките промени, които се извършват в света, резултат на станалите сериозни изменения в съотношението на световните сили в полза на социалистическия лагер.

На преден план във връзка с това изпъкват два основни факта.

Първият факт е превръщането на Съветския съюз и на цялата световна социалистическа система в могъща, нескрушима сила, която на сегашния етап оказва решаващо влияние върху развитието на международните събития, върху съдбата на човечеството.

Нашият социалистически лагер укрепва. Расте неговата икономическа и политическа мощ, увеличава се неговото морално въздействие. Съветският съюз е начело на техническият прогрес, на революционните преобразования и изобретения в областта на науката и техниката: в използването на атомната енергия, баллистичните ракети, изкуствените спътници на Земята, космическите ракети и т. н. Социализмът неопровержимо доказва своето пълно превъзходство над капитализма в темповете на развитието на производството. Създават се условия и възможности в недалечно време социалистическата система да постигне превес над капиталистическата система в световното производство, да бъдат надминати най-развитите капиталистически страни по производителност на обществените работни сили, по производство на глава от населението и да се осигури най-високо в света жизнено равнище. Нашият социалистически лагер е единен и сплотен. А колкото по-бързо расте могъществото на социалистическия лагер, колкото по-дружно и сплотено е семейството на социалистическите страни, толкова по-големи стават възможностите за подобряване на съвременното международно положение, за запазване и укрепване на мира. Народите все по-добре разбират, че социалистическата система по своя характер и същност е дълбоко и органически свързана с делото на мира, че тя не само се бори за успеха на това дело, но и вече разполага с необходимите сили и възможности да отстоява мира в света.

Вторият факт и основна причина за извършващите се напоследък изменения в международната обстановка е нарастването на силите на мира, силите на тези, които се борят да се намали напрежението в света, да се разведри международната обстановка, да се установи политика на мирно съвместно съществуване между социалистическата и капиталистическата световни системи.

Засилва се борбата на народните маси в целия свят против политиката на „студена война“, за мир и мирно сътрудничество между държавите. Расте ролята и влиянието на освободените се от колониална зависимост държави и на другите държави, които са против нова война, за мир, взаимно разбиране.

телство и сътрудничество. Все по-широки кръгове и в самите капиталистически страни, в това число и много представители на деловите кръгове, общественици, политици и даже ред държавни деятели се обявяват против политиката от позиция на силата, за мир и мирно съвместно съществуване.

Ясно е, че сега времената се изменят. Сега не е леко на реакционните управляващи кръгове на Запад да устоят на тенденциите за отслабване на международното напрежение и ликвидиране на „студената война“, за подобряване на отношенията между държавите, за укрепване на мира и безопасността на народите. За тях вече става все по-трудно да вървят по стария път, да поддържат старата линия в международните отношения. Те все повече започват да си дават сметка, че ако продължават да се придържат твърдо към тъй наречената Дълесова военнополитическа концепция и военностратегическа линия, окончателно и напълно ще се изолират от народните маси.

Когато говорим за намаляване на международното напрежение, за главните тенденции сега в света, не бива да се забравя, че все още съществуват силни реакционни кръгове, които никак не могат да се откъснат от старите формули, които на линията на разведряване на световната обстановка противопоставят старата линия на раздухване на „студената война“. Преди всичко това са монополистите и най-войнствено настроените дейци на Запада, чиито икономически интереси са непосредствено свързани с военното производство и с надпреварата във въоръжението.

Очевидно в зависимост от обстановката тези реакционни кръгове ще се опитват да противодействуват на линията на отслабване на международното напрежение и отново да наложат старата линия, стария курс, или пък ще се мъчат да се приспособяват, като търсят други форми за замаскиране на своята досегашна политика.

Следователно в борбата за по-нататъшно умиротворяване на света трябва да се държи сметка за двете тенденции, за двете линии в съвременната обстановка:

от една страна — линията да се ликвидира „студената война“, да се върви по пътя на преговорите, на мирното уреждане на спорните въпроси, линията на отслабване на международното напрежение и на мирно съвместно съществуване;

от друга страна — линията на определени реакционни кръгове в западните държави да се спре процесът на отслабване на международното напрежение, да се запазят „студената война“ и политиката „от позиция на силата“.

Нашата Партия и Правителството, нашата държава като социалистическа страна провеждат правилна външна политика, политика на мир, дружба и сътрудничество с всички народи. Със своята външнополитическа дейност те дават своя

принос за отслабване на международното напрежение, съдействуват на линията на мирно съвместно съществуване, която се води от нашия социалистически лагер.

Народна република България като неразделна част от семейството на социалистическите страни активно участва в международния живот, в работата на Организацията на обединените нации, в редица международни организации, конференции и срещи. Тя поддържа редовни дипломатически отношения с 41 държави и търговски връзки с 62 държави. Разширява се нашият стокообмен и с капиталистическите страни. За единадесетте месеца на 1959 година търговският ни обмен с капиталистическите страни е достигнал 158 милиона долара, или с 50 на сто повече, отколкото през 1958 година. Народна република България беше избрана за член на Икономическия и социален съвет на ООН — един от главните органи на ООН, за член на Управителния съвет на УНИЦЕФ, за член на Съвета на управляващите на Международната агенция за мирно използване на атомната енергия. На неотдавнашната XIV сесия на ООН нашата страна беше включена в специалния 24-членен комитет на ООН относно мирното използване на космическото пространство. Съгласно постигнатото споразумение между четирите велики сили да се образува 10-членен паритетен комитет за разискване на въпросите на разоръжаването нашата страна е една от петте социалистически страни, които участвуват в комитета. Нашите делегации на сесиите на ООН, както и във всички тези организации вземат дейно участие.

Всичко, което Народна република България като страна от социалистическия лагер направи и прави в тази област, извънредно много повиши международния авторитет на нашата страна, на нашата Партия и Правителството.

Както досега, така и занапред нашата страна ще подкрепи и е готова да участва най-активно във всички организации и международни инициативи, насочени към разведряване и подобряване на отношенията в света и между държавите, към укрепване на мира, разбирателството и взаимното сътрудничество между всички народи.

Ние приветствуваме предстоящото съвещание на високо равнище и се надяваме, че то ще отговори на общите възжелания на човечеството за укрепване на мира, ще спомогне светът да се придвижи напред по пътя на разбирателството и мирното сътрудничество.

Ние, като балканска страна, сме отдавали и отдаваме изключително голямо значение на въпроса за отношенията между балканските страни, за подобряване на положението и укрепване на мира на Балканския полуостров.

Нашата Партия и Правителството са провеждали и провеждат последователна политика на мир и разбирателство

между балканските народи с оглед Балканите да станат район на мира, на добросъседски отношения и взаимно сътрудничество.

Ето защо ние винаги сме поддържали и поддържаме всички миролюбиви предложения, откъдето и да изхождат те, сами бяхме инициатори на немалко такива предложения за подобряване на отношенията между балканските държави.

В резултат на това бяха постигнати известни подобрения в развитието на отношенията ни със съседните страни. Редица спорни гранични въпроси, които често ставаха причина за изостряне на отношенията ни, отдавна са разрешени и, както е известно, вече няколко години по нашите граници царят спокойствие. Нима от това загубиха нашите народи? Не, от това балканските народи спечелиха, спечели мирът на Балканите.

Ние приветствувахме и най-активно поддържаме предложението на съветското правителство районът на Балканите и Адриатика да се превърне в зона, свободна от ракетно и атомно оръжие.

В Народна република България намери широка подкрепа предложението на председателя на Министерския съвет на Румънската народна република Киву Стойка за свикване на съвещание на ръководителите на балканските държави, което да обсъди някои основни проблеми на положението на Балканите и да създаде основа за разширяване на приятелството и взаимното сътрудничество между балканските страни.

Водими от желанието да се сложи край на напрежението на Балканите, ние неотдавна предложихме на гръцкото правителство да се сключи пакт за ненападение между България и Гърция.

Нашата страна е правила не едно конкретно предложение за разрешаване на висящите финансови въпроси между България и Гърция, в това число и на репарациите, за разширяване на търговските, културните и други връзки между балканските държави.

Какво сме постигнали досега, какви са взаимоотношенията между Народна република България и другите балкански страни?

Взаимните отношения на нашата страна с Румънската народна република и Народна република Албания се развиват прекрасно, в пълно разбирателство, и все повече крепнат върху основата на братската дружба, взаимното сътрудничество и подпомагане в общото ни дело — изграждането на социалистическото общество в нашите страни.

Търговските връзки и взаимното стопанско, научно-техническо и културно сътрудничество на Народна република България с Румънската народна република и Народна републи-

ка Албания са се увеличили няколко пъти в последните години, а през следващите 4—5 години се предвижда стокооборотът ни с тях да нарастне най-малко още три-четири пъти в сравнение с 1959 година. Това е в интерес и на трите страни. увеличава значително възможностите за тяхното бързо икономическо, техническо и културно развитие.

Подобри са отношенията и сътрудничеството на нашата страна с Федеративна народна република Югославия по държавна линия, по линията на търговския и културния обмен. Тези наши отношения и сътрудничество, както не един път сме изтъквали, трябва още повече да се развиват, по-нататък да се подобряват в интерес на двете страни и на положението на Балканите. Ние имаме желание за това и каквото зависи от нас, сме правили и ще правим. Икономическото развитие на двете наши страни прави възможно още повече да се разширява стокообменът и сътрудничеството между тях. Ние смятаме, че нашите идеологически различия с ръководството на Съюза на югославските комунисти не следва да бъдат пречка за разширяване на сътрудничеството между нашите съседни страни.

Трябва обаче да се подчертае, че скопският печат, а от време навреме и белградски вестници водят от своите страници недружелюбна към Народна република България кампания, която не съдействува за подобряване на отношенията между нашите две страни и за разведвяване на обстановката на Балканите. Ние се надяваме, че тази недружелюбна кампания в някои вестници и радиопредавания във Федеративна народна република Югославия ще бъде прекратена. Несъмнено това ще способствува за по-нататъшно подобряване на отношенията, за разширяване и задълбочаване на сътрудничеството между нашите две страни и два братски народа.

Какви са и как се развиват нашите отношения с южните ни съседи — Турция и Гърция?

Нашата страна отдавна поддържа добросъседски отношения с Турция. Отоманската империя, както се знае, е била пет века окупаторка и поробителка на България, но българският народ не е злопамятен народ. Той не изпитва лоши чувства към турския народ, желае да живее с него в мир и разбирателство. Дълбоко сме убедени, че и турският народ изпитва също така добри чувства към българския народ, че и турският народ също желае да живее в мир, добро съседство и разбирателство с българския народ.

Ние не виждаме никакви причини да не подобряваме по-нататък добросъседските отношения между нашата страна и Турция. Няма никакви причини да се спъва развитието на нашето взаимно сътрудничество, което е в интерес на нашите две страни и народи и за разширяването на което съществуват значително благоприятни условия.

Следва обаче определено да кажем, че нас сериозно ни тревожи обстоятелството, че турските управляващи кръгове не само се съгласиха, но вече и пристъпиха към строителство на ракетни инсталации, една от които е предназначена специално срещу Народна република България.

Защо са на Турция тези ракети, с каква цел са те инсталирани?

Народна република България не се готви да напада нито Турция, нито Гърция, нито когото и да е, няма никакви завоевателни намерения към която и да било страна, не се е намесвала и не смята да се меси в живота на други държави, да изменя техния обществен строй. Българският народ е зает с мирен труд, с развитието на своята социалистическа икономика и култура.

Ракетните оръжия в Турция, пък и в другите страни не са в състояние да унищожат социалистическия лагер, защото социалистическият строй е дело на народите и доказва своите огромни преимущества пред всеки друг общественоеикономически строй. Това днес вече е ясно на всеки, който има реална представа за съотношението на силите в света, за икономическите и научно-техническите достижения в социалистическия и капиталистическия свят.

Ако се погледне обаче с малко повече разум и реализъм на развитието на света днес и в близко бъдеще, не може да не се признае, че наличието на ракетно оръжие в Турция крие за самата нея огромна опасност, носи страшен риск.

Откровено трябва да заявим на днешните ръководители на Турция, че наличието на ракетни инсталации на турска територия подкопава сигурността на Балканите. Ние сме привърженици на политиката на разоръжаване и мирно уреждане на споровете. „Студената война“ показва своята негодност като средство за разрешаване на международните проблеми и ще отиде в музея на историята, колкото и да се напъват някои да я запазят в международния живот. Нима турското правителство сериозно мисли, че ще успее да задържи и спаси политиката на „студената война“, от която се отказват вече и най-видни политически дейци в капиталистическия свят, та отхвърля всяко наше предложение за подобряване на взаимоотношенията и сътрудничеството между нашите страни? Бъдещето, и то близкото бъдеще, не е на ракетното оръжие, на „студената война“, а на мира и сътрудничеството между държавите, независимо от техния обществен строй. Това ръководителят на турското правителство господин Мендерес не би трябвало да забравя. Затова ние протягаме ръка за укрепване на нашите добросъседски отношения, за развиване на стопанското и културното сътрудничество, за очистване на Балканите от ракетно и ядрено оръжие.

Като правим преглед на нашите взаимоотношения с балканските страни, не може да не се отбележи с чувство на известно задоволство, че постигнахме някои успехи и в отношенията ни с Гърция.

Това е обаче още само едно начало, което за съжаление по-нататък не се разви и не се развива, понеже управляващите кръгове в Гърция противодействуват на сближаването на нашите две страни и два народа.

Ако човек погледне обективно и трезво на нещата, не може да не се види, че съществуват редица благоприятни условия за широко развитие на мирните икономически, технически и културни връзки между нашите две съседни страни, че за това благоприятствуват твърде много и географските условия, и климатическите условия, и развитието на различните отрасли на икономиката в тях.

Но наличието на тези изключително благоприятни условия се пренебрегва във вреда и на гръцкия народ от управляващите среди в Гърция.

Правителството на г-н Караманлис не само не съдейства за сближаването и сътрудничеството между нашите две страни, но поставя бариери на пътя на взаимното разбиране между тях.

Гръцките управляващи среди например изкуствено раздват въпроса за неуредените финансови плащания между България и Гърция, особено много и често спекулират с въпроса за репарациите.

Как те поставят работата?

По въпроса за репарациите те не желаят и да разговарят, поставят ултимативно искане да се изплатят репарациите, без да се държи сметка за нашите контрапретенции, след което чак можело да се пристъпи към съвместно разглеждане на нашите претенции и други въпроси, отнасящи се до по-нататъшното разширяване на търговските, културните и другите връзки между нашите страни. При това те се мотивират, че всеки друг начин на действие щял да урони достойнството на Гърция. Престижът на Гърция обаче изглежда не пострада от обстоятелството, че правителството на тази страна установи вече най-близки отношения и с Италия, и със Западна Германия, които продължават да ѝ дължат огромни репарации.

Ако се съди по това, което досега правят, управляващите среди в Гърция очевидно смятат, че могат да действуват по отношение на България с диктат. В това, разбира се, няма разум и такава политика по отношение на Народна република България никога няма да има успех. Ако гръцките управляващи среди имат сериозни намерения да пристъпят към действително уреждане на висящите финансови въпроси между нас, в това число и на въпроса за репарациите, то за това

има само един разумен и реален път — да се съберем около една маса, да разгледаме спорните проблеми, да постигнем споразумение по тях, като се вземат пред вид интересите и на двете страни.

Ние имаме обаче твърде много основания да се съмняваме, че правителството на г-н Караманлис съзнателно издига на преден план неуредените още въпроси и поставя неприемливи условия за тяхното уреждане, за да се задържа назрелият и желан от народите на България и Гърция процес на подобряване на взаимните отношения.

Нима с друга някаква цел, особено напоследък, гръцките управляващи среди непрестанно се ровят в миналото, изкарват на бял свят факти за враждебни отношения между България и Гърция все със същото намерение — да тровят отношенията между нашите две страни.

Такива факти, разбира се, в нашата обща история е имало. Но реакционните кръгове в Гърция продължават да крият от гръцкия народ кои тъмни сили в миналото насъскваха двата съседни народа — българския и гръцкия — един срещу друг, кои насаждаха вражди между тях, кои ги хвърляха в братоубийствени войни? А такива тъмни сили имаше и в България, и в Гърция.

Нашият народ добре знае тези тъмни сили. Техните „прелести“ той изпита на собствения си гръб. Те му донесоха две национални катастрофи и го изправиха пред трета още по-тежка национална катастрофа, от която го избави освободителното народно въстание на 9 септември 1944 година. Тези тъмни сили в България бяха Кобургската династия и грабителската буржоазия.

За всичко това българският народ им потърси сметка и им плати заслужено, не само ги смъкна от власт, но наказва сурово виновниците за престъпленията спрямо българския и другите балкански народи, изгони остатъците от Кобургската династия вън от страната. Така ли постъпват ръководителите на Гърция? Не. Наопаки, те поканиха неотдавна на официално посещение в Гърция и устройха тържествен прием на изтърсака на Кобургите.

Защо гръцките управляващи кръгове, които постоянно спекулират с Драмските събития, не информират обществеността в Гърция каква е съдбата на „героя“ от Драма — генерал Кочо Стоянов, на този палач на българския народ и неговите сподвижници? Много от нас лично „познават“ този бандит. Нашата партизанска бригада „Чавдар“ месеци наред е водила сражения с неговата банда. Населението на Софийско, Елинпелинско, Ботевградско и Варненския край още помни техните противонародни кървави дела и злодеяния. Но мечът на народното правосъдие отдавна очисти лицето на нашата земя от кочостояновци.

И освен това защо не кажат гръцките управляващи среди каква е съдбата на друг един бандит и главорез — германофашисткия гаулайтер Мертен, който причини неизчислими бедствия и на гръцкия, и на други народи. Той беше в ръцете на гръцкото правосъдие, но не само не получи заслуженото, а беше пуснат на свобода.

Какви са причините, които карат гръцките управляващи кръгове да премълчават тези факти? Може би те се боят, че тогава стремежът на гръцкия народ да живее в мир, дружба и сътрудничество с българския народ ще се засили още повече? Но няма това е лошо? Това е добре за всички, които действително желаят напредъка на балканските народи.

Очевидно на гръцките реакционни кръгове би било повече изгодно и им се ще да имат за съсед една България на Кобургите и кочостояновци, отколкото сегашната народнодемократична България. Едно са обаче желанията, друго е действителността. Кобургите, кочостояновци и буржоазията в България никога няма да се върнат. Време е вече гръцките отговорни фактори да разберат и да се съобразят с този факт, ако искат да водят реалистична външна политика на Балканите.

Вместо да се връщаме към факти, които разделят нашите народи, много по-разумно е да показваме пред тях такива факти и събития, които ги сближават. А те не са малко. Както е известно, нашата по-близка и по-далечна история е пълна с примери на съвместна борба на българския и гръцкия народ против общия враг и поробител. Кочостояновци не са представлявали никога българския народ. Българският народ, българските работници, селяни и интелигенция са били в борбата против германските и италианските окупатори и против фашистите на страната на свободолюбивите балкански народи, в това число и на страната на гръцкия народ.

Сега, когато на двенен ред се поставя въпросът за подобряване на отношенията и за разширяване на сътрудничеството между балканските народи, управляващите кръгове в Гърция и в някои друга балкански държави все по-често издигат като аргумент обстоятелството, че имало още редица нерешени въпроси на Балканите.

Истината обаче изисква да заявим, че на Балканите няма такива висящи и непреодолими въпроси, които, ако се седне на една маса и се прояви взаимно разбиране, искрено желание и добра воля, да не могат бързо да се разрешат.

Аз вече изложих каква е същността на някои такива висящи въпроси между България и Гърция, които изкуствено се раздухват от гръцките управляващи среди, за да се затрудняват усилията за разбирателство и сътрудничество между балканските народи.

Но да вземем и друг един „висящ“ въпрос на Балканите, който гръцките управляващи кръгове издигат, въпроса за

техните отношения с братска Албания. Между Гърция и Албания още съществува положение на война. Вярно е, че в историята е имало не малко абсурди, но по-голям от този абсурд едва ли има. Фашистка Италия навремето разбойнически окупира Албания, а след това вероломно нахлу в Гърция. Гръцкото правителство и днес смята, че Гърция се намира в състояние на война с Албания. Странна логика: да продължаваш да поддържаш състояние на война с един народ като албанския, който сам е бил окупиран и от италианските фашисти, и от немските хитлеристи, народ, който не по-малко е пострадал от италианските фашисти, отколкото гръците по време на войната с Италия, народ, който сам е бил във война с тези, с които е бил във война и гръцкият народ! Неотдавна, както е известно, бях на приятелско посещение в Албания. Не може човек, който обходи тази прекрасна страна, да не види колко много е пострадала тя от италианската и хитлеристката окупация, да не почувствува какви страдания е причинила тази окупация на героичния албански народ, колко славни и кървави битки е водил той против италианските и немските окупатори. Албанският народ през този период е бил във война не с гръцкия народ, а заедно с него е водил тежка война срещу общия враг — немско-италианските фашистки окупатори. Днес управляващите среди в Гърция имат тесни, приятелски връзки с Италия, срещу което никой не може да бъде против. А защо те не желаят да нормализират отношенията си с Албания, която също като Гърция беше окупирана страна и извоюва своята свобода? Човек със здрав разум не може да не се запита — що за неуреден въпрос, както твърдят гръцките управляващи кръгове, е въпросът за албано-гръцките отношения, за какви жизнено интереси на гръцкия народ Гърция трябва да се намира вече 20 години в състояние на война с Албания? Това въобще реална и разумна политика ли е? Това състояние, този абсурд, който по волята на гръцките управляващи кръгове продължава да се търпи, е във вреда на положението на Балканите.

Ръководните среди в Гърция и в Турция поддържаха тезата, че ние, малките страни, не можем с успех да пристъпим към разрешаване на съществуващите между нас висящи въпроси и към намаляване на напрежението на Балканите, докато не бъдат уредени споровете между големите държави. Но и тази несъстоятелна теза вече отпада — сега и големите западни държави започват да правят стъпки към разведвяване на международната атмосфера, отиват към среща на високо равнище със Съветския съюз, към обсъждане на някои най-жизнени въпроси на съвременното положение в света. Въпреки това обаче гръцките и турските управляващи кръгове не изоставят стария негоден курс в областта на вън-

шната политика, не проявяват охота да възприемат пътя на мирните преговори и взаимното разбирателство с всички балкански страни. Наистина къде е тук логиката, къде е тук последователността? Очевидно в разрез с тенденциите в развитието на международната обстановка, в разрез и с националните интереси на техните собствени страни те изпадат в незавидната роля на по-големи католици от папата.

Искам още веднаж да подчертая, че според нашето дълбоко убеждение на Балканите съществуват необходимите обективни условия за решаване на спорните въпроси, за премахване на изкуствените пречки, които задържат подобряването на отношенията между нас, за укрепване на всестранните икономически, културни и други връзки между нашите страни и народи.

Балканите са неголям район в света. Балканските страни географски са свързани, техните национални икономики взаимно се допълват. Развиването на широки взаимни връзки между тях е необходимост за стопанския и културния подем на всички балкански държави, за подобряване на материалното положение на техните народи. Освен това на Балканите няма такива остри противоречия и трудни въпроси, каквито сега има в някои други райони на света.

Затова от взаимен интерес ще бъде да се предприемат съвместни мерки за решително подобряване на отношенията между балканските държави независимо от техния различен общественно-икономически и социален строй, да превърнем Балканския полуостров в район на мира, спокойствието и безопасността, в район на добросъседски отношения и сътрудничество.

А какви прекрасни възможности за взаимно сътрудничество биха се разкрили пред балканските народи, ако има желание за тяхното използване!

Всеотранното разширяване на икономическото сътрудничество и търговските връзки между нашите страни върху принципа на равноправното и взаимната изгода, за което са налице всички благоприятни условия, ще бъде еднакво изгодно за всички нас, ще помогне за подема на националните икономики на всички балкански страни.

При взаимно сътрудничество и с общи усилия ние бихме могли съвместно да изградим големи, от общобалканско значение хидро- и енергосъоръжения, да осигурим пълно използване на природните и други богатства и ресурси на Балканите.

Важно значение за развитието на земеделието в балканските страни би имало съгласуваното използване на водните ресурси в пограничните райони, като се създаде общобалканско водно стопанство. Малко ли бедствия и загуби причиняват на гръцкото народно стопанство стихийните наводне-

ния на Арда, Места и Струма? А с общи усилия бихме могли да обуздаем тези реки, да получим огромни количества електроенергия и поливни площи, да спасим от заливане ценни и плодородни земи. Да се възприеме и да се провежда една общобалканска политика по водното стопанство — от това сме заинтересувани всички ние. В тази връзка полезно ще бъде да станат срещи и конференции на държавни и стопански дейци, на учени и специалисти от нашите страни.

Много благоприятни условия има за широко развитие на търговския обмен между нашите страни. Насоките на икономиката в нашите страни не само позволяват това, но го и правят необходимо. Защо да не сключим дългосрочни търговски спогодби, с които за по-дълъг период от време да определим основните линии на търговията между нашите страни?

От общ интерес ще бъде, ако се организират взаимни икономически, селскостопански и други изложби и се засили участието на балканските страни в мострените панаири във всяка една от тях.

Еднакво изгодно за всички балкански страни ще бъде, ако развият масов туризъм помежду си. Нужно е обаче предварително да бъдат уредени някои въпроси. С оглед на това би могло да се състоят двустранни и общобалканска среща на съответни представители, на които да се разгледат и решат по приемлив за всички страни начин проблемите за валутата и транспорта, за определяне на гранични пропускателни пунктове и пр.

За разведвяване на обстановката на Балканите биха допринесли твърде много и взаимните посещения на парламентарни делегации. В последно време в някои балкански среди се заговори за общобалканска парламентарна среща, която да допринесе за укрепване на мира и разбирателството между балканските народи. Ние смятаме такава среща за необходима и полезна, ще подкрепим нейното свикване и ще участвуваме в нея. Според нас това е пътят за развитието на положението на Балканите, който отговаря на интересите и на българския, и на албанския, и на румънския, и на югославския, и на гръцкия, и на турския народ. Това е път на развитие, който не уврежда интересите на нито един народ и за осъществяването на който заслужава да се състоят не една конференция, не едно съвещание, не една среща между държавни и политически ръководители и дейци, между общественици, учени и специалисти и т. н. Това е път на развитие, който ще премахне в недалечно време напрежението и напълно ще разведри отношенията на Балканите, ще доведе до подем на икономиката и културата на балканските страни, ще допринесе да се подобри положението на всички балкански народи.

Ние сме далеч от мисълта, че с изложените тук мероприятия се изчерпва всичко, по което могат взаимно да си сътрудничат балканските народи. Ние ще приветствуваме всяко предложение, щом като то е в интереса на общото развитие на Балканите по посока на мира, разбирателството и сътрудничеството.

Нашата миролюбива политика на Балканите, нашата последователна линия за разширяване на сътрудничеството и особено на търговските връзки между балканските страни са продиктувани не поради някаква слабост, а единствено от благородното желание да укрепваме дружеските отношения на българския народ с другите балкански народи. Не за слабост говорят резултатите от изпълнението на народно-стопанския план за 1959 година. Не за слабост говорят планът и бюджетът на нашата страна за 1960 година, които сегашната сесия на Народното събрание разглежда. Напротив, това красноречиво и ясно показва, че нашата социалистическа икономика е в небивал подем, че работите у нас се развиват добре, даже много добре. При взаимно сътрудничество и подпомагане с другите социалистически страни ние успешно изпълняваме програмата за ускорено икономическо развитие на Народна република България и за подобряване на благосъстоянието на нашия народ. Нас много би ни радвало, ако също така добре би се развивала например и икономиката на Гърция и Турция, ако постоянно би се повишавало жизненото равнище на народите в тези страни, вместо да се разходва значителна част от техния бюджет за въоръжаване. Ние бихме желали да намират широк пазар и у нас, и в другите страни зехтинът, рибата, цитрусовите култури, плодовете, тютюнът, памукът и други най-важни произведения на гръцкото и турското народно стопанство. Ние предлагаме да се засили сътрудничеството и връзките между балканските страни не защото сме зле, а защото това е в общ интерес на всички балкански народи, в интерес на мира, в интерес на икономическия просперитет на Балканите.

Ние можем като държави, правителства и народи да съдействуваме за отслабване на напрежението, или обратно, с неразумни действия и нереална политика да изострим напрежението на Балканите. Към такова изостряне на напрежението води преди всичко решението на ръководните кръгове в Турция и в Гърция да увеличават въоръженията си, да се въоръжават с ракетно и ядрено оръжие. По този път те вървят упорито. Но кой днес, ако не си е изгубил разсъдък, не разбира към какво води тази линия, накъде води този опасен път?

У нас ракетни бази няма. Това сме казвали неведнаж, заявяваме го и сега. Ние и не бихме искали да имаме такива. Но ако Турция и Гърция се въоръжават с ракетно и ядрено оръжие, ние сме длъжни да помислим за последствията, кои-

то това би имало, и да вземем съответни мерки за сигурността на страната ни. Очевидно ние тогава ще бъдем принудени да се обърнем с молба към Съветския съюз да ни предостави ракетни инсталации, за да защитим свободата и независимостта на нашия народ от опити за посегателства от страна на който и да е агресор. И сме твърдо убедени, че Съветският съюз ще удовлетвори тази наша молба.

Ние обаче все още се надяваме, че благоразумието и в Гърция и Турция ще надделее, че сега, когато цялото човечество е обнадеедено от нов, мирен повей в международните отношения, управляващите кръгове в тия страни ще се откажат да създадат ракетни площадки.

Армиите на Турция, Гърция, Народна република България и другите балкански страни притежават немалко количество класически тип оръжия и всички знаем колко скъпо струва това оръжие на народите. А може човек да си представи колко по-скъпо ще струва доставянето и изграждането на ракетни инсталации!

Някои отговорни фактори в Гърция много спекулират с числеността на българските въоръжени сили, като твърдят, че България имала 240 000-на армия. Разбира се, това са измислени от тях данни. При това известно е, че Народна република България на два пъти вече значително намали броя на своите въоръжени сили.

Ние обаче бихме отишли и по-нататък. Нека се съберем да обсъдим заедно и въпроса за числеността на нашите армии. Ние предлагаме да сключим споразумение за решително намаляване на въоръжените сили в балканските страни, като ги сведем само до размери, необходими за охраняване на границите. Защо да не превърнем Балканския полуостров в район, където най-напред да се осъществи идеята за пълно разоръжаване, като същевременно се сключи между балканските страни пакт за ненападение? Колко средства само биха могли в такъв случай да се отделят за развитието на икономиката и културата на балканските народи, за подобряване на тяхното благосъстояние, какъв всестраниен прогрес ще бъде осигурен за всички балкански страни.

Ние сме дълбоко убедени, другари и другарки, че линията на социалистическите страни за подобряване на положението на Балканите, за разширяване на сътрудничеството между балканските страни, ако не сега, то след една-две или пет години ще победи, ще стане факт. Иначе не може и да бъде, защото реалната перспектива на развитието на Балканите е именно такава, защото такъв е общият ход на развитието на международните отношения в целия свят, защото мирното съществуване и мирното съревнование на двете системи е единственият изход и единственото спасение на света от една изтежителна ракетно-ядрена световна война.

Другарки и другари народни представители! Такива са въпросите, по които исках да се изкажа и да взема отношение пред декемврийската сесия на Народното събрание.

Само няколко дни ни делят от новата 1960 година. Със задоволство изпращаме 1959 година. Ние не се съмняваме, че и 1960 година ще бъде година на нови успехи в ускореното икономическо развитие на нашата страна, в по-нататъшното възрастване на силата и могъществото на социалистическия лагер, в по-нататъшното отслабване на международното напрежение и на разведряване на отношенията между държавите и народите в света, и по-специално в Европа и на Балканите.

Нашата Партия, нашата страна и Правителството ще продължават и занапред с неотслабна сила, с всичката своя енергия да работят за успешното изпълнение на тази най-главна сега наша задача. *(Бурни и продължителни ръкопляскания)*

Председател Фердинанд Козовски: Другарки и другари народни представители! След речта на др. Тодор Живков няма записани други другари народни представители за изказване.

Предлагам да прекратим разискванията по законопроектите за Държавния народностопански план и бюджета на Народна република България за 1960 г. Има ли други предложения? — Няма.

Които другари народни представители са съгласни да се прекратят разискванията по двата законопроекта, моля да гласуват. Има ли против? — Няма. Прекратяват се разискванията.

Ще дадем петнадесет минути почивка, след което ще пристъпим към гласуване на двата законопроекта. Има ли възражения? — Няма.

Давам петнадесет минути почивка.

(След почивката)

Председател Фердинанд Козовски: *(Звъни)* Продължаваме заседанието.

Пристъпваме към гласуване на двата законопроекта.

Най-напред — по законопроекта за Държавния народностопански план за 1960 г.

Думата има председателят на Комисията по народното стопанство и финансирането др. Димитър Попов да изложи отношението на комисията към изказаните предложения от народните представители. Касая се за допълнителните предложения.

Докладчик Димитър Попов: Другарки и другари народни представители! Комисията по народното стопанство и фи-

нансирането разгледа допълнително направените предложения и искания от народните представители и от някои ведомства и окръзи по проектоплана за 1960 г. и, съобразявайки се с възможностите, предлага да се удовлетворят следните искания, като се увеличат капиталните вложения, както следва:

На окръжния народен съвет в Бургас да се увеличат капиталните вложения с 300 000 лева за водоснабдяването на гр. Созопол.

На Съюза на журналистите в България — с 350 000 лева за довършване на благоустройствените мероприятия в Международния дом на журналистите във Варна.

На окръжния народен съвет в Сливен — с 300 000 лева за строеж на училище в гр. Котел.

На окръжния народен съвет в Търново — с 950 000 лева, от които 500 000 лева за винарска изба в с. Полски Тръмбеш и 450 000 лева за довършване на месопреработвателното предприятие в гр. Елена, което има още малко да се довършва.

На окръжния народен съвет в Ямбол — с 1 150 000 лв., от които 550 000 лева за довършване на водоснабдяването на групата Воден—Елхово и 600 000 лева за геоложки проучвания в мини „Васил Коларов“.

На окръжния народен съвет в Русе — със 150 000 лв. за електрифициране на селища.

На градския народен съвет в София — с 500 000 лв. за разширяване на завод „Искра“.

На окръжния народен съвет в София — с 600 000 лв. за корекция на река Искър в гр. Самоков;

На окръжния народен съвет във Варна — с 800 000 лева, от които 300 000 лв. за водоснабдяване на гр. Провадия и 500 000 лв. за довършване на цеха за флакони в с. Белослав, Варненски окръг.

На окръжния народен съвет в Кюстендил — с 200 000 лв. за корекция на Рилската река в с. Кочериново.

На Българската народна банка — с 400 000 лв. за довършване на сградата в гр. Годеч,

и на Централния съвет на профсъюзите — с 1 253 000 лв. за довършване със собствени средства и материали на почивната станция в с. Патлейна.

Или всичко капитални вложения 6 953 000 лева, от които 1 253 000 лева собствени средства и 5 700 000 лв. бюджетни.

Молим Народното събрание да приеме и гласува тези наши допълнителни предложения.

Председател Фердинанд Козовски: Председателят на Плановата комисия др. Руси Христовов има думата по направените предложения.

Руси Христов: Съгласен съм с предложенията на комисията и се отказвам от заключително слово.

Председател Фердинанд Козовски: Тогава да пристъпим към гласуване на законопроекта.

Предлагаме гласуването да стане по раздели.

Който от другарите народни представители е съгласен, моля да гласува. Мнозинство, приема се.

Пристъпваме към четене на законопроекта. Моля др. Попов да докладва законопроекта.

Докладчик Димитър Попов: (Чете)

„ЗАКОН

за Държавния народно стопански план за 1960 година.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни със заглавието на законопроекта, както го прочете докладчикът, моля да гласуват. Против? Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик Димитър Попов: (Чете)

„РАЗДЕЛ ПЪРВИ

1. Въз основа на чл. 17, точка 6 от Конституцията на Народна република България Народното събрание утвърждава Държавния план за развитие на народното стопанство на Народна република България за 1960 година по следните основни показатели:

I. По промишлеността

2. Общият обем на промишлената продукция (по фабрично-заводски цени към 1 април 1956 година) да нарастне с 15,2% в сравнение с очакваното изпълнение за 1959 година.

3. Производството на някои по-важни промишлени изделия в натурално изражение да достигне:

Електрическа енергия	4532	млн. квч
Каменни въглища	17390	хил. тона
Чугун за производство на стомана	146,4	„ „
Стомана	305	„ „
Валцувани черни метали	242	„ „
Олово	44	„ „
Цинк	18	„ „
Електролитна мед	13,4	„ „

Тракторни плугове	5680	броя
Електромотори	192,5	хил. броя
Мотоциклети	7500	броя
Велосипеди	85000	"
Азотни торове	247,7	хил. тона
Фосфорни торове	275	" "
Цимент	1770	" "
Памучни тъкани	212000	хил. метра
Вълнени тъкани	18400	" "
Обувки (без каучукови)	7560	хил. чифта
Месо	166,2	хил. тона
Зеленчукови консерви	173,1	" "
Плодови консерви	120,1	" "
Захар	267,6	" "
Манипулиран ферментирал тютюн	70,4	" "

II. По селското и горското стопанство

4. Общата продукция от селското стопанство (по сравними цени 1955 година) да се увеличи с 32% в сравнение с очакваното изпълнение за 1959 година.

5. Обемът на селскостопанските работи, които ще се извършат с механически двигатели, общо за страната да достигне не по-малко от 222,5 млн. дк мека оран.

6. Да се засадят около 390,7 хил. дк нови трайни насаждения върху самостоятелна площ.

7. Да се залесят не по-малко от 900 хил. дк земи в горския фонд.

III. По транспорта и съобщенията

8. В сравнение с очакваното изпълнение за 1959 г. обемът на превозната работа в транспорта в тонкилометри да се увеличи за жп. транспорт с 9,9%, за автомобилния транспорт за общо ползуване — с 53,1%, а приходите от водния транспорт — с 13%.

IV. По капиталното строителство

9. Общият обем на лимитните капитални вложения за Републиката през 1960 година се определя на 7650,5 млн. лева.

10. За осигуряване по-нататъшното увеличаване на производството на основните и важни за народното стопанство суровини, материали и горива, на електрическа енергия и предмети за народно потребление само за промишлеността се определят 4357,2 млн. лева капитални вложения, в това число: за електроизграждането 669,3 млн. лева, за каменноугледната промишленост 651,9 млн. лева, за рудодобива, черната

и цветната металургия 592,9 млн. лева, за хранително-вкусовата промишленост 496,2 млн. лева, за минно-геоложки проучвания 354,3 млн. лева.

11. За осигуряване бързо развитие на селското стопанство чрез увеличаване на добивите от растениевъдството, броя и продуктивността на селскостопанските животни, както и за развитието на горското стопанство определят се 1192,4 млн. лева от общия обем на капиталните вложения.

Освен това за строителството, увеличаване на стадото и развитието на трайните насаждения на трудово-кооперативните земеделски стопанства се осигуряват 885 млн. лева държавни кредити.

12. За развитието на транспорта и съобщенията се определят 785,2 млн. лева капитални вложения.

13. За културно-битово строителство се определят 948,4 млн. лева капитални вложения.

За насърчаване и подпомагане на кооперативното и индивидуалното жилищно строителство Българската инвестиционна банка да раздаде заеми в размер на 450 млн. лева.

14. През 1960 година да се въведат в действие следните по-важни мощности и обекти: електропроизводствени мощности в размер на 189 хил. квт, мощности за добив на каменни въглища — 4100 хил. тона годишно, на оловно-цинкови руди — 535 хил. тона годишно, на медни руди — 375 хил. тона годишно, мощности за производство на стомана — 60 хил. тона годишно, прокат — 94 хил. тона годишно, електролитна мед — 7 хил. тона годишно, сярна киселина — 80 хил. тона годишно, калцинирана сода — 85 хил. тона годишно, цимент — 520 хил. тона годишно, тухли — 143 600 хил. броя годишно, керемиди — 61 000 хил. броя годишно, вретена за памучни прежди — 31 600 броя, и за вълнени прежди — 10 000 броя, тютюневи складове за 7,5 хил. тона тютюн, хладилни площи в размер на около 6210 м², винарски изби за 47,6 млн. литра вино, мощности за производство на плодови и зеленчукови консерви 50 хил. тона годишно, жилищна площ по линията на държавното и кредитираното от държавата жилищно строителство 1 327 000 м².

V. По стокооборота

15. В сравнение с очакваното изпълнение за 1959 г. обемът на стокооборота на дребно по съпоставими цени да се увеличи с 14,2%, а продажбата на по-важните стоки — както следва: ориз — със 7,8%, стерилизирани зеленчукови консерви — с 31,8%, месо и месни произведения — със 17,1%, растителни и животински мазнини — с 11,7%, сирене и кашкавал — с 5,6%, яйца — с 36%, захар — с 12,5%, захарни изделия — с 6,7%, памучни тъ-

ткани — с 10,2%, вълнени тъкани — с 12,5%, копринени тъкани — с 8,7%, шивашки изделия — с 20,0%, обувки — със 7,6%, мебели — с 20,5%, цимент — с 23,5%.

VI. По образованието, здравеопазването и комуналното стопанство

16. Броят на новопостъпващите студенти във висшите и полувисшите учебни заведения за редовно и заочно обучение се определя на 18 090 души.

17. Броят на новопостъпващите курсисти в средните професионални училища за дневно, вечерно и заочно обучение се определя общо на 34 400 души.

18. Болничните легла да се увеличат с 2500 броя.

19. За подобряване водоснабдяването на населените места да се изградят нови водопроводи с дължина не по-малко от 680 км.

VII. По производителността на труда и снижението на себестойността

20. Да се увеличи производителността на труда през 1960 година в сравнение с 1959 година, както следва: за промишлеността — общо с 5,7%, за строителството — с 4,9%, за жп. транспорт — с 4%, за търговията на дребно — със 7,2%.

21. Утвърждава се 89,83 лева търговска себестойност на 100 лв. стокова продукция в промишлеността; себестойността на 1 дк мека оран в МТС да се снижи с 2,5%, а на продукцията в ДЗС — с 1,26%; сметната стойност на строително-монтажните работи да се снижи с 5,7%; утвърждават се 8,37 лева разходи за 100 лева стокооборот на дребно в търговията.“

Председател Фердинанд Козовски: Другари и другарки, които народни представители са съгласни с текста на законопроекта, изложен в раздел I от чл. 1 до чл. 21, както беше прочетен, моля да гласуват. Против? Въздържали се? — Няма. Мнозинство, приема се.

Докладчик Димитър Попов: (Чете)

„РАЗДЕЛ ВТОРИ

Осигуряване изпълнението на плана

22. Възлага се на Министерския съвет да утвърди разпределението на народностопанския план за 1960 година по ведомства и окръзи.

23. Общото ръководство и контролът за правилното и своевременно изпълнение на плана се възлагат на Министерския съвет.

24. Министерският съвет или упълномощен от него орган извършва промените, които се налагат в процеса на изпълнението на плана.

25. Изпълнението на настоящия закон се възлага на председателя на Министерския съвет."

Председател Фердинанд Козовски: Другарите народни представители, които са съгласни с текста на законопроекта, изложен в раздел II от чл. 22 до чл. 25, както беше прочетен от докладчика, моля да гласуват. Въздържали се и против? — Няма. Приема се.

С това, другари и другарки, законопроектът за народно-стопанския план за 1960 г. е приет с пълно болшинство. *(Ръкопляскания)*

Пристъпваме към гласуване на законопроекта за бюджета за 1960 г.

За да изложи становището на Комисията по народното стопанство и финансирането, има думата от името на тази комисия народният представител др. Никола Мирчев.

Докладчик Никола Мирчев: Другарки и другари народни представители! Комисията по народното стопанство и финансирането разгледа допълнително направените устни и писмени искания от другарите народни представители по законопроекта за бюджета на Народна република България за 1960 г. и, съобразявайки се с възможностите, предлага да бъдат удовлетворени по бюджета следните искания, като съответно се увеличат и бюджетите:

на Министерството на просветата и културата — за 60 допълнителни щатни бройки за оркестранти — с 300 000 лв., и за Държавната библиотека „Васил Коларов“ в София — с 200 000 лв.;

на Министерството на външните работи за реставриране на Рилския манастир — с 500 000 лв.;

на окръжния народен съвет в Ямбол за обзавеждане на заведение за социални грижи — с 390 000 лв.;

на окръжния народен съвет в Пазарджик — за довършване на пътя Пазарджик—Панагюрище — с 500 000 лв.;

на окръжния народен съвет в Хасково — помощ за започване строеж на селскостопански техникум със собствени материали — с 500 000 лв.;

на окръжния народен съвет в Търново — за довършване на пътя между селата Драгижево—Церова кория и Миндя — със 100 000 лв.;

на окръжния народен съвет в Кърджали — за подпомагане на водоснабдяването на група села — Кирково и др. — с 200 000 лв., и за подпомагане на населението в с. Поточница за направа на мост на р. Бургасдере — със 100 000 лв.

На градския народен съвет в Пловдив за държавната библиотека — с 38 000 лв.

На окръжния народен съвет в Бургас субсидия за самодейната опера — със 100 000 лв.

С горните суми да се намали резервът по бюджета.

Във връзка с направеното в заседанието на Народното събрание предложение от др. Тодор Живков за обезпечаване 800 000 000 лева за корекция на тарифната мрежа и на щатните таблици на работниците и служителите комисията предлага в Закона за бюджета на Народна република България за 1960 г. сумата от 200 000 000 лева да се обезпечи със 100 000 000 лева от резервния фонд и със 100 000 000 лева от превишението.

Моля другарите народни представители да одобрят допълнително предложените суми по разходната част на посочените по-горе министерства и окръжни народни съвети.

Председател Фердинанд Козовски: Другарят министър на финансите иска ли думата за заключение или да вземе отношение към предложението на комисията?

Министър Кирил Лазаров: Съгласен съм с предложението на комисията.

Председател Фердинанд Козовски: В такъв случай, другари, ще пристъпим към гласуване на законопроекта за бюджета. Бюрото предлага законопроекът да бъде гласуван член по член. Има ли друго предложение?

Обаждат се: Няма.

Председател Фердинанд Козовски: Няма. Които са съгласни с това предложение, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Никола Мирчев: (Чете)

„ЗАКОН

за бюджета на Народна република България за 1960 година.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни със заглавието на законопроекта, както се прочете, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Никола Мирчев: (Чете)

„1. Утвърждава се бюджетът на Народна република България за 1960 година, както следва:

По приходите на сума 31 247 278 000 лв.

По разходите на сума 30 926 913 000 лв.

Превизионие на приходите над разходите на сума 320 365 000 лв.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни с текста на чл. 1 от законопроекта, както се прочете, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Никола Мирчев: (Чете)

„2. В приходната част на бюджета на държавата за 1960 година се установяват постъпления от народното стопанство в размер на 24 359 337 000 лв.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни с текста на чл. 2 от законопроекта, както се прочете, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Никола Мирчев: (Чете)

„3. Одобряват се в бюджета на държавата за 1960 г. средства в размер на 20 221 695 000 лева за финансиране на народното стопанство — за по-нататъшното развитие с ускорени темпове на тежката, строителната, леката и хранителната промишленост, на селското стопанство, транспорта и съобщенията, жилищно-комуналното стопанство и другите отрасли на народното стопанство.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни с текста на чл. 3 от законопроекта, както се прочете, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Никола Мирчев: (Чете)

„4. За по-нататъшното развитие на социално-културните мероприятия — за мероприятията по просветата, науката, културата, здравеопазването, общественото осигуряване и т. н., в бюджета на държавата се одобряват разходи на сума 6 606 240 000 лева.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни с текста на чл. 4 от законопроекта, както се прочете, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Никола Мирчев: (Чете)

„5. Утвърждава се републиканският бюджет за 1960 година, както следва:

По приходите на сума 21 920 642 000 лв.

По разходите на сума 21 600 277 000 лв.

Превишение на приходите над разходите на сума 320 365 000 лв.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни с текста на чл. 5 от законопроекта, както се прочете, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Никола Мирчев: (Чете)

„6. Бюджетите на народните съвети за 1960 година се установяват в общи суми, както следва:

По приходите 7 436 036 000 лв.

В това число приходи от народното стопанство 5 065 957 000 лева.

По разходите 8 047 258 000 лв.

В това число:

За финансиране на народното стопанство 4 706 271 000 лв.

За финансиране на социално-културните мероприятия 2 873 679 000 лв.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни с текста на чл. 6 от законопроекта, както се прочете, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Никола Мирчев: (Чете)

„7. Одобряват се сборните бюджети на народните съвети за 1960 година по окръзи, както следва:

(в хил. лева)

О к р ъ з и	По приходите и разходите	В това число	
		отчисления от държ. приходи	субсидия от републиканския бюджет
1	2	3	4
1. Благоевград	227 139	51 124	29 478
2. Бургас	431 705	70 440	10 897
3. Варна — града	372 553	16 458	13 888
4. Варна — окръга	156 454	12 448	12 583
5. Видин	215 292	22 134	79 501
6. Враца	273 230	54 129	13 852
7. Габрово	147 343	19 147	20 830
8. Димитрово	203 097	30 690	11 138
9. Коларовград	226 173	49 480	17 912
10. Кюстендил	186 797	47 229	10 133
11. Кърджали	161 010	18 498	47 019
12. Ловеч	237 483	25 270	10 391
13. Михайловград	216 356	48 146	20 857

1	2	3	4
14. Пазарджик	273 375	40 712	16 661
15. Плевен	346 056	41 683	11 584
16. Пловдив — града	280 368	57 677	11 239
17. Пловдив — окръга	269 616	11 616	10 067
18. Разград	154 567	40 735	19 483
19. Русе	281 583	81 023	8 379
20. Силистра	157 287	25 125	29 319
21. Сливен	316 326	104 616	7 197
22. Смолян	106 416	9 295	10 331
23. София — града	739 984	117 506	28 073
24. София — окръга	378 532	109 254	19 025
25. Стара Загора	307 445	39 133	10 893
26. Толбухин	223 852	8 081	12 270
27. Търговище	176 078	25 001	47 033
28. Търново	353 943	32 194	11 192
29. Хасково	368 446	56 049	14 125
30. Ямбол	258 752	44 778	45 872

Всичко: 8 047 258 1 309 671 611 222

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни с текста на чл. 7 от законопроекта, както се прочете, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Никола Мирчев: (Чете)

„8. Установяват се за 1960 година отчисления в бюджетите на народните съвети от отчисленията от печалбата на подчинените на народните съвети предприятия и от данък върху оборота в следните проценти:

О к р ъ з и	Проценти на отчисленията	
	от данък върху оборота	от отчисленията от печалбата
1	2	3
1. Благоевград	80	80
2. Бургас	30	80
3. Варна — града	10	15
4. Варна окръга	10	20
5. Видин	80	80
6. Враца	45	80
7. Габрово	5	10
8. Димитрово	20	10
9. Коларовград	60	80

1	2	3
10. Кюстендил	60	80
11. Кърджали	80	80
12. Ловеч	20	80
13. Михайловград	80	80
14. Пазарджик	30	50
15. Плевен	30	80
16. Пловдив — града	15	20
17. Пловдив — окръга	20	80
18. Разград	80	80
19. Русе	25	25
20. Силистра	80	80
21. Сливен	50	80
22. Смолян	30	30
23. София — града	8	10
24. София — окръга	50	80
25. Стара Загора	15	50
26. Толбухин	10	80
27. Търговище	80	80
28. Търново	20	80
29. Хасково	30	80
30. Ямбол	80	80

Данъкът върху оборота, плащан от предприятията за преработка на зърнени храни, от захарната и спиртната промишленост, тютюневата промишленост и кибритената фабрика, се внася изцяло в приход на републиканския бюджет.

Данъкът върху оборота, плащан от обществените организации и от ТКЗС, и данъкът върху оборота от вина и ракии, плащан от земеделските стопани-производители, се внася изцяло в приход на бюджетите на народните съвети.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни с текста на чл. 8 от законопроекта, както се прочете, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Никола Мирчев: (Чете)

„9. Министърът на финансите да отрази в бюджетите и финансовите планове на министерствата, ведомствата и окръжните народни съвети промените, които произтичат от приетия от Народното събрание Закон за държавния народно-стопански план за 1960 година, както и от промените в структурата на държавното и стопанското ръководство.

Да се заделят 3 на сто от амортизационните отчисления за основен ремонт на стопанските предприятия и организации при министерствата, ведомствата и окръжните народни

съвети, предвидени по финансовите планове, които да послужат за финансиране на допълнително включените капитални вложения в държавния народностопански план за 1960 година.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни с текста на чл. 9 от законопроекта, както се прочете, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Никола Мирчев: *(Чете)*

„10. Одобрява се отчетът за изпълнението на бюджета на Народна република България за 1958 г., както следва:

По приходите:

Държавен бюджет 20 692 629 хиляди лева

В това число:

Местни бюджети 3 237 986 хиляди лева

По разходите:

Държавен бюджет 20 303 629 хиляди лева

В това число:

Местни бюджети 3 281 000 хиляди лева.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни с текста на чл. 10 от законопроекта, както се прочете, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

С това, другари народни представители, законопроектът за бюджета на Народна република България за 1960 г. е окончателно и с пълно мнозинство приет. *(Продължителни ръкопляскания)*

Пристъпваме към следващата точка на дневния ред:

Разглеждане на законопроекта за изменение на Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, подобряване материалното и културното положение на народа и преустройството на държавното и стопанското ръководство.

Бюрото предлага по същите съображения мотивите и текстът на законопроекта да не се четат, тъй като те са раздадени и са прочетени от другарите народни представители. Освен това текстът на законопроекта ще бъде четен при гласуването.

Друго предложение има ли?

Обаждат се: Няма.

Председател Фердинанд Козовски: Няма.

Които са съгласни с това предложение, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Поради това, че мотивите към законопроекта са достатъчно подробни и ясни, вносителят на законопроекта — председателят на Министерския съвет др. Антон Югов се отказва от доклад.

(Съгласно чл. 38 от Правилника за вътрешния ред на Трето Народно събрание прилагат се мотивите и текстът на законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за изменение на Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, подобряване на материалното и културното положение на народа и преустройството на държавното и стопанското ръководство

Другарки и другари народни представители! Извършено то в началото на годината дълбоко преустройство на държавното и стопанското ръководство се оказа напълно целесъобразно, потвърди се от живота. То даде възможност да се доближи ръководството до производството, помогна да се преодолее ведомствеността, още по-широко да се разгърнат творческите инициативи на трудещите се, да се засили тяхната роля в ръководството на народното стопанство и управлението на страната. В процеса на работата окръжните народни съвети израснаха и укрепнаха и независимо от трудностите с успех се справят с възложените им задачи. Забележителните резултати, постигнати в развитието на народното стопанство през изтеклата година, сами по себе си говорят за правилността на извършената реорганизация.

В хода на изпълнението на начертаната от Партията икономическа програма се проявиха и някои слабости и недостатъци в извършеното преустройство на държавното и стопанското ръководство. Опитът показва, че в отделни сектори на народното стопанство се получи известно отслабване на централизма и на държавната дисциплина. С оглед на по-нататъшното усъвършенствуване на държавния и стопанския апарат и по-правилното съчетаване принципа на демократизма с принципа на централизма необходимо е да се внесат известни корекции в структурата на някои държавни органи. Това ще съдействува да бъдат отстранени допуснатите слабости и недостатъци, да се получат още по-големи резултати от извършеното преустройство на държавното и стопанското ръководство.

Изхождайки от тези съображения, целесъобразно ще бъде сегашният Комитет по промишлеността и техническия прогрес да остане само като Комитет по промишлеността в Народна република България, за да може да съсредоточи изцяло вниманието си върху въпросите на промишлеността, да оказва по-близка помощ на окръжните народни съвети за

развитието на отделните отрасли и за успешното изпълнение на плана по промишлеността. От друга страна, като се има пред вид, че въпросите на техническия прогрес засягат не само промишлеността, а и останалите отрасли на народното стопанство, правилно ще бъде да се създаде отделен Комитет по въпросите на техническия прогрес при Министерския съвет.

Непрестанно нарастващият обем на строителството у нас и сложността на задачите в този сектор на народното стопанство налагат да се внесат някои промени и в структурата на сегашния Комитет по строителство и архитектура. Целесъобразно ще бъде той да остане само като Комитет по строителството в Народна република България, да съсредоточи силите си върху изграждането на големите обекти, върху изпълнението на плана по капиталното строителство, да се заемат още по-успешно с решаването на главните въпроси по строителството. Тъй като въпросите на архитектурата и благоустройството придобиват все по-голямо значение за социалистическото изграждане на нашите градове и села, необходимо е да се създаде към Министерския съвет отделен Комитет по въпросите на архитектурата и благоустройството.

Практиката показва също така, че големите задачи в областта на търговията не са по силите на едно министерство. В интерес на по-нататъшното подобряване на работата по изкупуването, по вноса и износа правилно ще бъде сегашното Министерство на търговията да се раздели на Министерство на вътрешната търговия и Министерство на външната търговия.

Предлаганите промени в структурата на някои министерства и комитети са отразени в законопроекта за изменение на Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, подобряване на материалното и културното положение на народа и преустройството на държавното и стопанското ръководство, който се внася за разглеждане и гласуване от Народното събрание.

Председател на Министерския съвет: А. Югов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение на Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, подобряване на материалното и културното положение на народа и преустройството на държавното и стопанското ръководство

§ 1. Досегашният Комитет по промишлеността и техническия прогрес се преименува на Комитет по промишлеността в Народна република България; създава се Комитет по въпросите на техническия прогрес при Министерския съвет.

Досегашният Комитет по строителство и архитектура се преименува на Комитет по строителството в Народна република България; създава се Комитет по въпросите на архитектурата и благоустройството при Министерския съвет. Министерството на търговията се разделя на Министерство на вътрешната търговия и Министерство на външната търговия.

Във връзка с това в ал. I на чл. 12 текстът:

„Комитет по промишлеността и техническия прогрес;

Комитет по строителство и архитектура;“

се замя с текста:

„Комитет по техническия прогрес;

Комитет по архитектура и благоустройство;“

След ал. I на чл. 12 се прибавят две нови алинеи:

„Комитетът по промишлеността и техническия прогрес и Комитетът по строителство и архитектура се преименуват, както следва:

Комитет по промишлеността в Народна република България,

Комитет по строителството в Народна република България.

Министерството на търговията се разделя на Министерство на вътрешната търговия и Министерство на външната търговия.“

Алинеи II и III стават съответно алинеи IV и V.

След ал. V на чл. 12 се прибавя нова алинея със следното съдържание:

„Министерският съвет по реда на чл. 17 определя структурата, задачите, правата и задълженията на новосъздадените държавни органи, като разпределя между тях и задачите, посочени в членовете 13 и 14.“

§ 2. Алинея I на чл. 19 се изменя, както следва:

„Председателите на Комитета по промишлеността и на Комитета по строителството имат ранг на министри и са членове на Правителството.“)

Има думата докладчикът на Законодателната комисия др. Янко Марков да изрази становището на комисията по законопроекта.

Докладчик Янко Марков: Другари народни представители! Законодателната комисия разгледа законопроекта и намира, че с предложените промени в структурата на някои министерства и комитети ще се съдействува за по-нататъшното усъвършенстване на държавния и стопанския апарат и с това ще се спомогне за успешното изпълнение на ускореното икономическо развитие на страната.

Законодателната комисия предлага на Народното събрание в алинеи I и II на § 1 думите „в Народна република България“ да се заличат.

Съображения. Поправката е редакционна. Всички комитети, според законите, са в Народна република България. *(Оживление)*

Димо Дичев: Това е всеизвестно!

Председател Фердинанд Козовски: Има ли някои другари народни представители, желаещи да се изкажат по законопроекта?

Обаждат се: Няма.

Председател Фердинанд Козовски: Няма. Тогава Бюрото предлага законопроекът да бъде гласуван изцяло. Има ли други предложения?

Обаждат се: Няма.

Председател Фердинанд Козовски: Няма. Конто са съгласни с това предложение на Бюрото, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Янко Марков: *(Чете)*

„ЗАКОН

за изменение на Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, подобряване на материалното и културното положение на народа и преустройството на държавното и стопанското ръководство.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни със заглавнето на законопроекта, както бе прочетено, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Янко Марков: *(Чете)*

„§ 1. Досегашният Комитет по промишлеността и техническия прогрес се преименува на Комитет по промишлеността; създава се Комитет по въпросите на техническия прогрес при Министерския съвет. Досегашният Комитет по строителство и архитектура се преименува на Комитет по строителството; създава се Комитет по въпросите на архитектурата и благоустройството при Министерския съвет. Министерството на търговията се разделя на Министерство на вътрешната търговия и Министерство на външната търговия.

Във връзка с това в ал. I на чл. 12 текстът:

„Комитет по промишлеността и техническия прогрес;

Комитет по строителство и архитектура;“
се заменя с текста:

„Комитет по техническия прогрес;

Комитет по архитектура и благоустройство;“

След ал. I на чл. 12 се прибавят две нови алинеи:

„Комитетът по промишлеността и техническия прогрес и
Комитетът по строителство и архитектура се преименуват, как-
то следва:

Комитет по промишлеността,

Комитет по строителството.

Министерството на търговията се разделя на Министерство
на вътрешната търговия и Министерство на външната тър-
говия.“

Алинеи II и III стават съответно алинеи IV и V.

След ал. V на чл. 12 се прибавя нова алинея със следното
съдържание:

„Министерският съвет по реда на чл. 17 определя струк-
турата, задачите, правата и задълженията на новосъздадени-
те държавни органи, като разпределя между тях и задачите,
посочени в членове 13 и 14.“

§ 2. Алинея I на чл. 19 се изменя, както следва:

„Председателите на Комитета по промишлеността и на
Комитета по строителството имат ранг на министри и са чле-
нове на правителството.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите на-
родни представители са съгласни с целия текст на законопро-
екта — § 1 и § 2 — както бе прочетен от докладчика, моля да
гласуват. Мнозинство, приема се.

С това, другари народни представители, Законопроектът за
изменение на Закона за ускоряване развитието на народното
стопанство, подобряване на материалното и културното поло-
жение на народа и преустройството на държавното и стопан-
ското ръководство е приет.

Преминаваме към следващата точка от дневния ред:

**Разглеждане предложението на председателя на Министер-
ския съвет за частични промени в състава на Правителството.**

Има думата председателят на Министерския съвет др. Ан-
тон Югов да прочете предложението.

Председател на Министерския съвет Антон Югов: (От три-
буната) Другарю председател, другари и другарки народни
представители! С току-що утвърдения Закон за изменение на
Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, по-
добряване на материалното и културното положение на наро-
да и преустройството на държавното и стопанското ръковод-

ство се внесоха известни изменения в структурата на някои министерства и комитети при Министерския съвет. Тези промени, както се отбелязва и в мотивите към законопроекта, които бяха добре аргументирани в изложението на др. Тодор Живков, се извършват с оглед да се укрепи Министерският съвет в някои негови органи, да се подобри още повече държавното и стопанското ръководство. Измененията, които бяха утвърдени от извънредната сесия на Народното събрание, налагат да се внесат и някои промени в състава на Министерския съвет, да се изберат някои нови членове, които да оглавят новосъздадените министерства и комитети.

Като изхождам от тези съображения и въз основа на чл. 40 от Конституцията и членове 12 и 19 от Закона за изменение на Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, подобряване на материалното и културното положение на народа и преустройството на държавното и стопанското ръководство, предлагам на Народното събрание да обсъди и утвърди следните промени в състава на Народното правителство:

1. Да се освободи първият заместник-председател на Министерския съвет др. Райко Дамянов от длъжността министър на търговията, за да съсредоточи своето внимание на работата си в Министерския съвет.

Да се освободят от досега заеманата длъжност следните другари:

Живко Живков — министър на просветата и културата;

Кимон Георгиев — председател на Комитета по строителство и архитектура;

Руси Христозов — председател на Държавната планова комисия;

Тано Цолов — председател на Комитета по промишлеността и техническия прогрес.

2. Да се изберат за членове на Министерския съвет следните другари:

Станко Тодоров — за заместник-председател на Министерския съвет на Народна република България и председател на Държавната планова комисия;

Живко Живков — за заместник-председател на Министерския съвет на Народна република България;

Кимон Георгиев — за заместник-председател на Министерския съвет на Народна република България;

Руси Христозов — за министър на вътрешната търговия;

Георги Кумбилиев — за министър на външната търговия;

Атанас Димитров — за председател на Комитета по промишлеността;

Стоян Гюров — за председател на Комитета по строителството;

Начо Папазов — за министър на просветата и културата;

Стоян Караджов — за председател на Комитета по техническия прогрес, и

Марин Грашнов — за председател на Комитета по архитектура и благоустройство.

Председател Фердинанд Козовски: Кой от другарите народни представители желае да се изкаже по предложението на председателя на Министерския съвет? Има ли такива? Ако няма, да пристъпим към гласуване.

Бюрото предлага да бъде гласувано предложението на председателя на Министерския съвет за някои изменения в състава на Министерския съвет по следния начин:

Да гласуваме общо за освобождаването на някои министри от досега заемите от тях длъжности, след това да гласуваме за избирането на заместник-председатели на Министерския съвет поотделно за всеки от предложените другари и най-после да гласуваме общо за избирането на предложените за нови министри и председатели на комитети.

Друго предложение има ли? — Няма.

Георги Михайлов Добрев: Може да се гласува изцяло предложението на другаря министър-председател.

Председател Фердинанд Козовски: Има ли противно предложение? — Няма.

Който е съгласен с това предложение на Бюрото, моля да гласува. Мнозинство, приема се.

Другарите народни представители, които са съгласни с предложението на председателя на Министерския съвет др. Антон Югов да бъдат освободени първият заместник-председател на Министерския съвет др. Райко Дамянов от длъжността министър на търговията, др. Живко Живков от длъжността министър на просветата и културата, др. Кимон Георгиев от длъжността председател на Комитета по строителство и архитектура, др. Руси Христозов от длъжността председател на Държавната планова комисия и др. Тано Цолов от длъжността председател на Комитета по промишлеността и техническия прогрес, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Другарите народни представители, които са съгласни др. Станко Тодоров да бъде избран за заместник-председател на Министерския съвет и председател на Държавната планова комисия, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Който от другарите народни представители са съгласни др. Живко Живков да бъде избран за заместник-председател на Министерския съвет, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Които от другарите народни представители са съгласни др. Кимон Георгиев да бъде избран за заместник-председател на Министерския съвет, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Другарите народни представители, които са съгласни с предложението на председателя на Министерския съвет др. Антон Югов да бъдат избрани: др. Руси Христов за министър на вътрешната търговия, др. Георги Кумбилев за министър на външната търговия, др. Атанас Димитров за председател на Комитета по промишлеността, др. Стоян Гюров за председател на Комитета по строителството, др. Начо Папазов за министър на просветата и културата, др. Стоян Караджов за председател на Комитета по техническия прогрес и др. Марин Грашинов за председател на Комитета по архитектура и благоустройство, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

На другарите, които не са полагали клетва като министри и председатели на съответните комитети, ще се раздадат клетвени листове да ги подпишат.

Моля другарите, които са избрани за заместник-председатели на Министерския съвет, за министри и за председатели на комитети, да заемат местата си.

(Новоизбраните членове на Министерския съвет заемат местата си сред продължителни ръкопляскания)

Преминуваме към следващата точка от дневния ред:

Разглеждане на Законопроекта за утвърждаване на Указа за пътищата, издаден от Президиума на Народното събрание на 5 декември 1959 година.

Бюрото предлага законопроектът да не се чете, тъй като е своевременно раздаден на народните представители. Има ли друго предложение? — Няма.

Които са съгласни с предложението на Бюрото, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

(Съгласно чл. 38 от Правилника за вътрешния ред на Третото Народно събрание прилагат се мотивите и текстът на законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за утвърждаване на Указа за пътищата, издаден от Президиума на Народното събрание на 5 декември 1959 година

Другарки и другари народни представители! Когато Народното събрание не заседава, Президиумът на Народното събрание въз основа на член 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание може да издава укази във

връзка с държавния бюджет и държавния народностопански план. Тези укази Президиумът е длъжен да внесе за утвърждаване от Народното събрание в първата му сесия след издаването им.

След приключването на четвъртата редовна сесия на Трето Народно събрание през месец ноември 1959 година до свикването на настоящата четвърта извънредна сесия на Народното събрание Президиумът е издал само един указ, подлежащ на утвърждаване, а именно Указа за пътищата.

По изложените съображения молим, другарки и другари народни представители, да обсъдите предложения ви законопроект за утвърждаване на Указа за пътищата и ако го одобрите, да го гласувате.

Председател на Президиума на Народното събрание:
Д. Ганев

Секретар на Президиума на Народното събрание:
Т. Даскалов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за утвърждаване на Указа за пътищата, издаден от Президиума на Народното събрание на 5 декември 1959 г.

Член единствен. Утвърждава се Указът за пътищата, издаден от Президиума на Народното събрание на 5 декември 1959 година въз основа на чл. 35, точка 5 от Конституцията на Народна република България, във връзка с чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание.)

Има думата секретарят на Президиума на Народното събрание др. Тачо Даскалов за доклад по законопроекта.

Тачо Даскалов: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Указът за пътищата, утвърждаването на който се предлага с внесения от Президиума на Народното събрание законопроект, бе издаден по предложение на Правителството, за да се отговори на нуждите на нашето държавно управление и стопанско развитие.

От месец ноември 1951 г., когато бяха отменени всички закони, издадени преди 9 септември 1944 г., бе отменен и действащият дотогава стар Закон за пътищата. Някои основни положения във връзка с проучването, проектирането, направата и поддържането на пътищата от държавната пътна мрежа се регламентираха с постановления на Министерския съвет и с правилници и наредби, одобрени от същия. Тези правителствени разпоредби обаче не могат по цялостен и изчерпателен начин да уредят всички въпроси по изграждането и стопанисването на пътищата.

Бурното развитие на нашата икономика през годините на народната власт наложи коренно преустройство и на нашата пътна мрежа, за да може тя да отговори на интензивността на автомобилния транспорт и да спомогне за бързото осъществяване на стопанските задачи. Наред с широкия размах на новото пътно строителство бе предприето в голям мащаб и преустройство на съществуващата пътна мрежа. Голяма част от нашите основни пътни артерии вече са реконструирани, културно оформени и покрити с трайни настилки от асфалт или паваж. Може да се каже, че в основни линии нашата пътна мрежа е вече годна да отговори на нуждите на автомобилния транспорт, а така също и на нуждите на международния туризъм.

Набраният опит в областта на пътното строителство и новият облик на нашата пътна мрежа налагат по-цялостно уреждане на въпросите по строителството, стопанисването и охраната на пътищата. На тази нужда отговори именно издаденият от Президиума на Народното събрание Указ за пътищата, утвърждаването на който се предлага.

Съгласно указа пътищата в страната, според административно-стопанското си значение и начина на стопанисването им, се разделят на републикански и местни. Републиканските пътища се определят от Министерския съвет, това са главните пътни артерии. Местните пътища се изграждат за задоволяване нуждите на отделните учреждения, предприятия и организации. Изграждането, поддържането, управлението, стопанисването и охраната на републиканските пътища се извършва от Главното управление на пътищата при Министерския съвет, а на местните пътища — от съответните народни съвети, учреждения, предприятия или организации, като проектирането им става съгласувано с Главното управление на пътищата.

Указът узаконява възможността във връзка с изграждането и поддържането на пътищата да се завземат за временно ползуване частни и кооперативни земи за изкопаване на пръст, за прокарване на пътища до кариери и до други находища на строителни материали, както и за обходни пътища, обслужващи движението по време на строежа или ремонта на постоянния път, регламентира правото на Главното управление на пътищата да поставя временно в съседни на пътищата имоти снегозащитни съоръжения, правото на Главното управление на пътищата и на изпълнителните комитети на народните съвети да премахват жилищни и стопански постройки, огради, дървета и други съоръжения край пътищата извън населените места, които пречат на видимостта при движението, след съответно освидетелствуване или обезщетение на собствениците, а така също и задължението на собствени-

ците на земи по-ниско от нивото на пътя да пропускат оттичането на водите от пътищата.

С оглед запазването на пътищата указът съдържа редица забрани: за повреждане на пътното платно, съоръженията, пътните знаци, за извършване на каквито и да било работи по пътното платно преди поставянето на необходимите предупредителни знаци, за движение на превозни средства с товари по-големи от допустимите, за движение на трактори, коли и други машини с назъбени колела по пътното платно, без да се спазва предвиденият за движението им ред, за влаченето на трупи, дървета и други по пътното платно и пр. действия, които могат да повредят пътя и съоръженията му. Неспазванията на тези забрани представляват сериозни нарушения, наказуеми с глоба до 2000 лева. Нарушенията се констатира с актове, въз основа на които се издават наказателни постановления, с които се присъжда глобата и обезщетението за причинената щета от началника на Главното управление на пътищата за нарушението на републиканските пътища, съответно от председателя на изпълнителния комитет на общинския народен съвет за нарушенията по местните пътища.

Указът за пътищата, който законодателно урежда системно и цялостно въпросите за правния режим на пътищата, ще послужи като добра законодателна основа за по-нататъшното наше пътно строителство.

Другарки и другари народни представители! Като ви докладвам горното, Президиумът на Народното събрание предлага на Народното събрание да утвърди издадения от него Указ за пътищата, като гласува и приеме внесенния законопроект.

Председател Фердинанд Козовски: Има думата докладчикът на Законодателната комисия другарката Светла Даскалова, за да изложи становището на Законодателната комисия по законопроекта.

Докладчик Светла Даскалова: Законодателната комисия предлага на Народното събрание да гласува и приеме законопроекта за утвърждаване на Указа за пътищата, издаден от Президиума на Народното събрание на 5 декември 1959 година, както е предложен от Президиума на Народното събрание, без изменения.

Председател Фердинанд Козовски: Има ли желаещи да се изкажат по законопроекта? — Няма желаещи.

Пристъпваме към гласуването на законопроекта.

Моля докладчика на Законодателната комисия др. Светла Даскалова да докладва законопроекта.

Докладчик Светла Даскалова: (Чете)

„ЗАКОН

за утвърждаване на Указа за пътищата, издаден от Президиума на Народното събрание на 5 декември 1959 г.“

Председател Фердинанд Козовски: Които са съгласни с прочетеното заглавие на законопроекта, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Светла Даскалова: (Чете)

„Член единствен. Утвърждава се Указът за пътищата, издаден от Президиума на Народното събрание на 5 декември 1959 година въз основа на чл. 35, точка 5 от Конституцията на Народна република България, във връзка с чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание.“

Председател Фердинанд Козовски: Другарите народни представители, които са съгласни да се приеме текстът на член единствен от законопроекта, както бе прочетен от докладчика на Законодателната комисия, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Пристъпваме към следващата точка от дневния ред:

Разглеждане на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за пенсиите.

Законопроектът бе раздаден на другарите народни представители, следователно са известни както мотивите, така и неговият текст, поради което Бюрото предлага те да не се четат.

Има ли други предложения? — Няма.

Които от другарите народни представители са съгласни с предложението на Бюрото, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

(Съгласно чл. 38 от Правилника за вътрешния ред на Трето народно събрание прилагат се мотивите и текстът на законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за изменение и допълнение на
Закона за пенсиите

Другарки и другари народни представители! В дългогодишните кървави борби против фашизма и капитализма под ръководството на Българската комунистическа партия участваха хиляди самоотвержени борци, които с изключителна смелост и твърдост издържаха най-сурови изпитания като партизани, политзатворници, нелегални партийни и ремсови

дейци, интербригадисти, политемигранти, активни участници в Септемврийското въстание през 1923 г. и против деветоюнския преврат, ятаци, концлагеристи и др.

Поради тежките условия на живот в миналото, трудностите на нелегалната борба, свирепия фашистки терор, жестоките инквизиции в полицията, затворите и концлагерите, немалка част от активните борци против фашизма и капитализма са с влошено здраве, с намалена работоспособност. Вследствие на това или на напреднала възраст някои от тях изпитват материални затруднения.

Централният комитет на Българската комунистическа партия и Министерският съвет, имайки пред вид големите заслуги на активните борци против фашизма и капитализма към Партията и народа, всенародната признателност, която напълно заслужено им се оказва, и грижите, полагани от цялата наша общественост към ония, които през годините на антифашистката борба при най-тежки изпитания не пожалиха сили, здраве и дори живота си за свободата и щастието на народа, приеха постановление, с което е предвидено да се създадат по-облекчени условия за пенсиониране на активните борци против фашизма и капитализма.

Във връзка с това е внесен в Народното събрание законопроект за изменение и допълнение на Закона за пенсиите, съгласно който се дават следните по-съществени облекчения на активните борци против фашизма и капитализма при пенсионирането им:

а) трудовият им стаж както отпреди, така и след 9 септември 1944 г. се счита от I категория;

б) при инвалидизиране добиват право на пенсия за изслужено време и старост независимо от възрастта и трудовия им стаж;

в) добиват право на народна пенсия при навършване на 50 години за мъжете и 45 години за жените без оглед на здравословното състояние и материалното им положение;

г) минималният размер на народната пенсия на активните борци против фашизма и капитализма се определя на 600 лева месечно;

д) пенсиите на активните борци против фашизма и капитализма се увеличават с 20% при размер до 1000 лева, с 15% при размер от 1001 до 1500 лева и с 10% при размер от 1501 до 2000 лева;

е) дава се право на активните борци против фашизма и капитализма — пенсионери, когато работят, да могат да получават пенсията си вместо трудовото възнаграждение, ако това е по-благоприятно за тях.

Имайки пред вид всичко това, моля да гласувате предложения законопроект.

Министър на финансите: **К. Лазаров**

ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение и допълнение на Закона за пенсиите

§ 1. Създава се нов член 5а със следното съдържание:

„Активните борци против фашизма и капитализма се пенсионираат при условията на I категория труд. Трудовият им стаж отпреди и след 9 септември 1944 г., независимо от това каква работа са извършвали, се счита за I категория.

Активните борци против фашизма и капитализма, които работят в производството или заемат друга държавна или обществена служба, при нетрудоспособност, поставяща ги в I или II група инвалидност, добиват право на цяла пенсия за изслужено време и старост независимо от възрастта и трудовия им стаж.“

§ 2. В чл. II се прибавя нова алинея II със следното съдържание:

„Размерът на личната пенсия за изслужено време и старост на активните борци против фашизма и капитализма, които са работили като трудоустроени, се изчислява от трудовото възнаграждение преди трудоустрояването им, ако това е по-благоприятно за тях.“

§ 3. В чл. 19 се прибавя нова алинея II със следното съдържание:

„Пенсиите за инвалидност поради общо заболяване на активните борци против фашизма и капитализма се отпускат независимо от възрастта и трудовия им стаж.“

§ 4. Към ал. I на чл. 28 се прибавя ново изречение със следното съдържание:

„За активните борци против фашизма и капитализма тази възраст е съответно 50 години за мъжете и 45 години за жените. Условието да нямат достатъчно доходи за издръжка не се изисква за тях.“

§ 5. В чл. 29 се внасят следните изменения:

В края на ал. I се прибавя изразът „като в I и II категория се включват и активните борци против фашизма и капитализма“.

Към ал. III на чл. 29 се прибавя нова буква „в“ със следното съдържание:

„всички останали, неупоменати в I категория и в букви „а“ и „б“ на тази алинея активни борци против фашизма и капитализма.“

§ 6. В чл. 30 се прибавя нова алинея II със следното съдържание:

„Минималният размер на народните пенсии на активните борци против фашизма и капитализма заедно с процентното увеличение е 600 лв. месечно.“

Ал. II на същия член става ал. III.

§ 7. Създава се нов член 46а със следното съдържание:

„Към пенсиите на активните борци против фашизма и капитализма се дават следните увеличения:

20% — за пенсиите до 1000 лв. включително;

15% — за пенсиите от 1001 до 1500 лв. включително;

10% — за пенсиите от 1501 до 2000 лв. включително.

При получаване на повече от една пенсия процентно увеличение се дава върху сбора от пенсиите.“

§ 8. В чл. 50 се прибавя нова алинея III със следното съдържание:

„Активните борци против фашизма и капитализма, получаващи пенсия за изслужено време и старост, когато работят, могат да получават пенсията си вместо трудовото възнаграждение, ако това е по-благоприятно за тях.“

§ 9. Настоящият закон влиза в сила от 1 януари 1960 г.)

Вносителят на законопроекта — министърът на финансите др. Кирил Лазаров, е уведомил Бюрото, че няма да прави изложение по законопроекта.

Министър Кирил Лазаров: Мотивите са достатъчно обширни и аз предлагам законопроекта да се гласува.

Председател Фердинанд Козовски: Има думата докладчикът на Законодателната комисия др. Борис Лозанов да изрази становището на комисията по законопроекта.

Докладчик Борис Лозанов: Другарки и другари народни представители! Законодателната комисия, като разгледа предложения законопроект за изменения и допълнение на Закона за пенсиите, излиза пред вас със следното предложение по него:

Законодателната комисия предлага §§ 4 до 8 на законопроекта да се заличат и да се създаде нов § 4 със следния текст: *(Чете)*

„§ 4. Създава се нов член 30а със следното съдържание:

„30а. На активните борци против фашизма и капитализма се отпускат народни пенсии в размер от 600 лева минимално до 1200 лева месечно.

Условията за определяне размера на пенсиите се уреждат със специален правилник, утвърден от Министерския съвет“.

§ 9 да стане § 5.

Съображенията на Законодателната комисия за това са, че е по-правилно за активните борци против фашизма и капитализма да се създаде особен вид народна пенсия заради участието им в антифашистката борба, отпускането на която да става без наличието на условията, предвидени в чл. 28 от Закона за пенсиите, който предполага винаги да има загубена работоспособност. Размерът на тази пенсия ще бъде от

600 лева минимум до 1200 лева месечно. Условието за определяне размера на пенсията в тези рамки ще се уредят със специален правилник, утвърден от Министерския съвет.

Създаването на такъв вид пенсия с предложения от Законодателната комисия нов член 30а прави безпредметни измененията и допълненията на Закона за пенсиите, поменати в §§ 4 до 8 вкл. от законопроекта.

Председател Фердинанд Козовски: Желает ли някой от народните представители да се изкаже по законопроекта? — Няма желаещи.

Тогава пристъпваме към гласуване на законопроекта.

Бюрото предлага законопроекта да бъде гласуван изцяло.

Има ли други предложения? — Няма.

Който са съгласни с предложението на Бюрото, моля да гласуват. Мнозинство. Приема се.

Моля докладчика на Законодателната комисия д-р Борис Лозанов да прочете текста на законопроекта.

Докладчик Борис Лозанов: (Чете)

„ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за пенсиите.“

Председател Фердинанд Козовски: Който от другарите народни представители са съгласни да се приеме прочетеното заглавие на законопроекта, моля да гласуват. Мнозинство. приема се.

Докладчик Борис Лозанов: (Чете)

„§ 1. Създава се нов член 5а със следното съдържание:

„Активните борци против фашизма и капитализма се пенсионираат при условията на I категория труд. Трудовият им стаж отпреди и след 9 септември 1944 г., независимо от това каква работа са извършвали, се счита за I категория.

Активните борци против фашизма и капитализма, които работят в производството или заемат друга държавна или обществена служба, при нетрудоспособност, поставяща ги в I или II група инвалидност, добиват право на цяла пенсия за изслужено време и старост независимо от възрастта и трудовия им стаж.“

§ 2. В чл. 11 се прибавя нова алинея II със следното съдържание:

„Размерът на личната пенсия за изслужено време и старост на активните борци против фашизма и капитализма, които са работили като трудоустроени, се изчислява от трудовото възнаграждение преди трудоустрояването им, ако това е по-благоприятно за тях.“

§ 3. В чл. 19 се прибавя нова иленя II със следното съдържание:

„Пенсиите за инвалидност поради общо заболяване на активните борци против фашизма и капитализма се отпускат независимо от възрастта и трудовия им стаж.“

§ 4. Създава се нов член 30а със следното съдържание:

„30а. На активните борци против фашизма и капитализма се отпускат народни пенсии в размер от 600 лева минимално до 1200 лева месечно.

Условията за определяне размера на пенсията се уреждат със специален правилник, утвърден от Министерския съвет.“

§ 5. Настоящият закон влиза в сила от 1 януари 1960 г.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни да бъде приет текстът на законопроекта, както бе проченен от докладчика на Законодателната комисия, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

С това, другари и другарки народни представители, Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за пенсиите е приет окончателно.

Преминаваме към следващата точка от дневния ред:

Разглеждане на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за застраховане на имущества.

От името на Бюрото предлагам по същите съображения — че законопроектът бе своевременно раздаден на другарите народни представители — мотивите и текстът на законопроекта да не се четат.

Има ли други предложения? — Няма.

Моля другарите народни представители, които са съгласни с предложението на Бюрото, да гласуват. Мнозинство, приема се.

(Съгласно чл. 38 от Правилника за вътрешния ред на Трето Народно събрание прилагат се мотивите и текстът на законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за изменение и допълнение на Закона за застраховане на имущества

Другарки и другари народни представители! Реорганизацията на държавното и стопанското ръководство, завършената масовизация на ТКЗС и уедряването на ТКЗС изискват съответно да се изменят и допълнят някои текстове на Закона за застраховане на имущества, обнародван в „Известия“, брой 12 от 11 февруари 1958 г.

Земеделските култури — частна собственост — трябва да отпаднат от обсега на задължителната застраховка и да останат обект само на доброволно застраховане. Тази мярка се налага, след като това имущество е престанало вече да изпълнява особена роля в икономиката на страната и след като обезщетението, което се изплаща за него при щети, е по-голямо от приходите поради дефицитността на застраховката на земеделските култури въобще.

Необходимо е също да залегне положение в закона, че Министерският съвет има право да включва нови обекти и да изключва обекти, за които Държавният застрахователен институт носи отговорност, така както това е залегнало в чл. 9 за рисковете. Това ще позволи, когато са налице условията за включване на дадено имущество в обсега на застраховката, мярката да се приложи с решение на Министерския съвет, след като той прецени нейната целесъобразност.

Уедряването на ТКЗС изисква да се промени също начинът на прилагане на санкцията, предвидена в чл. 27 на закона. Лишаването на ТКЗС от обезщетение при щети на земеделски култури за цялата пострадала площ, поради това, че лицата, представляващи ТКЗС, при оценката на тези щети са се опитали да подведат органите по оценката само за ограничени площи, е вече тежка санкция. За разлика от досегашните дребни ТКЗС тя ще засегне трудовото възнаграждение на голям брой кооператори. Затова санкцията трябва да се ограничи, като се разпорежи, че при опит за подвеждане на органите по оценяването на щетите на земеделските култури ще се отказва обезщетение само за онези площи на пострадалите земеделски култури, за които е направен този опит, а лицата, представляващи ТКЗС, при оценката ще носят на свой ред отговорност по Наказателния кодекс.

Със законопроекта се предлагат също изменения, които стоят във връзка с реорганизацията на държавното и стопанското ръководство или пък уточняват някои текстове.

Моля, другарки и другари народни представители, да одобрите предложенния законопроект.

Министър на финансите: **К. Лазаров**

ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение и допълнение на Закона за застраховане на имущества

§ 1. От член 3 отпада буква „в“ с текста към нея.

Букви „г“ и „д“ на същия член стават съответно „в“ и „г“.

§ 2. Алинея I на член 4 се изменя така:

„По застраховката на постройки, инвентар, съоръжения, машини, транспортни средства, материали, готова продукция

и стоки Държавният застрахователен институт обезщетява щетите на застраховашите, причинени от прякото действие на пожар, гръм и експлозия, а при буря, ураган, градушка, свличане и срутване на земните пластове — щетите от прякото механично действие.“

§ 3. Член 9 се изменя така:

„Министерският съвет може да включва нови обекти и нови рискове и да изключва обекти и рискове, по които Държавният застрахователен институт обезщетява щетите съгласно с настоящия закон.“

§ 4. Алинея III на член 13 се изменя така:

„Щети на земеделски култури до 5% включително не се обезщетяват.“

§ 5. В членове 14, 35 и 36 навсякъде от текстовете „Министерството на финансите и държавния контрол“ и „министъра на финансите и държавния контрол“ се заличават думите „и държавния контрол“.

§ 6. В алинея IV на член 14 се заличават думите „и гражданите“, поставени след „и земеделските култури на трудово-кооперативните земеделски стопанства“.

§ 7. В член 19 думата „околийските“ се заменя с „окръжните“.

§ 8. Сегашната алинея II на чл. 24 отпада и се заменя със следната нова алинея:

„Когато органът на Държавния застрахователен институт, натоварен да установи щетите и да състави актовете, е с агрономическо образование, агроном-оценител не се изисква.“

§ 9. В член 27, алинея I, думите „губи право на обезщетение за всичките си култури“ се заменят с:

„губи право на обезщетение за площите на културите, по отношение на които е допуснато умишлено подвеждане“.)

Министърът на финансите др. Кирил Лазаров, вносител на законопроекта, е заявил на Бюрото, че няма да прави доклад по същия.

Моля докладчика на Законодателната комисия др. Янчо Георгиев да прочете предложението на комисията по законопроекта.

Докладчик Янчо Георгиев: Другарки и другари народни представители! Законодателната комисия разгледа внимателно внесенния законопроект за изменение и допълнение на Закона за застраховане на имуществата, намира го за навременен и същевременно прави някои предложения за изменения и поправки.

Предложенията на Законодателната комисия за изменения и поправки в законопроекта се състоят в следното: (Чете)

„1. Първото изречение на § 1 да се прередактира, както следва:

„Буква „в“ на чл. 3 с текста към нея се заличава.“

Съображения. Изменението е от редакционен характер.

2. Параграф 5 да се заличи, §§ 6, 7, 8 и 9 да станат съответно §§ 5, 6, 7 и 8.

Съображения. С § 5 се предлага заменяването на старото наименование на Министерството на финансите преди обособяването на Комисията за държавен контрол в самостоятелно ведомство. Такова заменяване не е необходимо, тъй като новото наименование на Министерството на финансите е установено със Закона за ускоряване развитието на народното стопанство, подобряване на материалното и културното положение на народа и преустройството на държавното и стопанското ръководство.

3. Параграф 8 да се измени и да добие следната редакция: „Алинея II на чл. 24 се заличава.“

Съображения. Сегашната ал. II на чл. 24 урежда начина, по който се установяват щетите при унищожаване или повреждане на земеделските култури на частни стопани. Според предлаганото със законопроекта изменение на чл. 3 задължителният характер на застраховката на тези култури се преустановява. При това положение ал. II на чл. 24 се явява безпредметна и следва безусловно да се заличи. Законодателната комисия обаче счита, че не е целесъобразно тази алинея да се замени с предлагания със законопроекта нов текст, тъй като участието в комисията, която определя щетите на подлежащите на задължително застраховане земеделски култури, и на агроном-оценител, което се изисква по първата алинея на чл. 24, без оглед на това дали представителят на Държавния застрахователен институт е с агрономическо образование, винаги ще бъде от полза за по-правилното и справедливо изчисляване размера на щетите.

4. В § 9 изразът „губи право на обезщетение за площите на културите, по отношение на които е допуснато умишлено подвеждане“ да се замени с израза „губи право на обезщетение за културите върху площите, по отношение на които е допуснато умишлено подвеждане“.

Съображения. Предлаганата от Законодателната комисия редакция е по-точна, тъй като се застраховат не отделни площи, а земеделски култури, засети върху определени площи.“

Законодателната комисия предлага на Народното събрание да гласува внесенния законопроект с предложенията на Законодателната комисия.

Председател Фердинанд Козовски: Другарки и другари народни представители! Желает ли някой да се изкаже по законопроекта? — Няма. Записани оратори също няма.

Товага пристъпваме към гласуване на законопроекта.

Бюрото предлага законопроектът да бъде гласуван изцяло.

Има ли други предложения? — Няма.

Които са съгласни с предложението на Бюрото, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Моля докладчика на Законодателната комисия др. Янчо Георгиев да прочете текста на законопроекта.

Докладчик Янчо Георгиев: (Чете)

„ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за застраховане на имущества.“

Председател Фердинанд Козовски: Които от другарите народни представители са съгласни да се приеме заглавието на законопроекта, както бе докладвано, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Янчо Георгиев: (Чете)

§ 1. Буква „в“ на чл. 3 с текста към нея се заличава.

Букви „г“ и „д“ на същия член стават съответно „в“ и „г“.

§ 2. Алинея I на член 4 се изменя така:

„По застраховката на постройки, инвентар, съоръжения, машини, транспортни средства, материали, готова продукция и стоки Държавният застрахователен институт обезщетява щетите на застрахованите, причинени от прякото действие на пожар, гръм и експлозия, а при буря, ураган, градушка, свличане и срутване на земните пластове — щетите от прякото механично действие.“

§ 3. Член 9 се изменя така:

„Министерският съвет може да включва нови обекти и нови рискове и да изключва обекти и рискове, по които Държавният застрахователен институт обезщетява щетите съгласно с настоящия закон.“

§ 4. Алинея III на член 13 се изменя така:

„Щети на земеделски култури до 5% включително не се обезщетяват.“

§ 5. В алинея IV на член 14 се заличават думите „и гражданите“, поставени след „и земеделските култури на трудово-

кооперативните земеделски стопанства“.

§ 6. В член 19 думата „околийските“ се заменя с „окръжните“.

§ 7. Алинея II на чл. 24 се заличава.

§ 8. В член 27, алинея I, думите „губи право на обезщетение за всичките си култури“ се заменят с:

„губи право на обезщетение за културите върху площите, по отношение на които е допуснато умишлено подвеждане“.

Председател Фердинанд Козовски: Другарите народни представители, които са съгласни да се приеме текстът на законопроекта, както бе прочетен от докладчика на Законодателната комисия, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

С това законопроектът за изменение и допълнение на Закона за застраховане на имуществата е приет.

Преминаваме към последната точка от дневния ред:

Разглеждане предложението на парламентарните групи на Българската комунистическа партия и Българския земеделски народен съюз за някои изменения в състава на постоянните комисии при Народното събрание.

Другарки и другари народни представители! В Бюрото на Народното събрание е постъпило предложение от бюрата на парламентарните групи на БКП и БЗНС, с което се предлагат някои изменения в състава на постоянните комисии при Народното събрание.

Ще ви прочета това предложение: *(Чете)*

„До Председателя на Бюрото
на Народното събрание
Тук

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от бюрата на парламентарните групи на БКП и БЗНС

Другарки и другари народни представители,

В течение на мандата на Трето Народно събрание настъпиха известни промени, които налагат изменението в състава на някои от постоянните комисии при Народното събрание.

I. Председателят на Комисията по външните работи д-р Димитър Ганев бе избран за председател на Президиума на Народното събрание. Целесъобразно е вместо него да бъде избран друг председател на комисията.

II. Някои от членовете на Комисията по народното стопанство и финансирането, на Комисията по народното здраве, труда и социалните грижи и на Комисията по външните работи бяха избрани за членове на Правителството, а други за заместник-министри, поради което на тяхно място трябва да бъдат избрани други народни представители.

III. Народното събрание на Трета редовна сесия избра за главен прокурор на Републиката д-р Минчо Дойчев Минчев.

Целесъобразно е той да бъде избран за член на Законодателната комисия, като бъде освободен от Комисията по народното стопанство и финансирането.

IV. Избраният за член на Законодателната комисия народен представител Златан Тенев Златанов почина и на негово място следва да бъде избран нов член на комисията.

По изложените съображения бюрата на парламентарните групи на БКП и БЗНС предлагат на Народното събрание да вземе следното

РЕШЕНИЕ

I. Освобождава Димитър Ганев Върбанов от длъжността председател и член на Комисията по външните работи.

II. Освобождава от длъжността член на постоянната комисия следните другари народни представители:

1. От Комисията по външните работи — др. Начо Петров Папазов.

2. От Комисията по народното стопанство и финансирането — др. Борис Иванов Вапцаров, Данчо Кънев Димитров, Нинко Стефанов Вияшки, Сава Атанасов Дълбоков, Станко Тодоров Георгиев и Минчо Дойчев Минчев.

3. От Комисията по народното здраве, труда и социалните грижи — др. Лъчезар Аврамов Стоянов.

III. Избира за председател на Комисията по външните работи акад. Сава Цолов Гановски.

IV. Избира за членове на постоянните комисии следните другари народни представители:

1. На Комисията по външните работи другарите:

Рада Тодорова Ноева

Тодор Иванов Найденов

2. На Комисията по народното стопанство и финансирането:

Васил Христов Райдовски

Иван Стоянов Гулев

Васил Петков Василев

Тано Цолов Димитров

Проф. Рада Кънчева Балева

Пеко Петров Таков

Проф. Никола Демиров Димов

3. На Законодателната комисия:

Минчо Дойчев Минчев

4. На Комисията по народното здраве, труда и социалните грижи:

Веселина Богданова Вичева.

Има ли желаещи да се изкажат по направеното предложение? — Няма.

Пристъпваме към гласуване на това предложение.

Бюрото предлага предложението да се гласува по раздели. Има ли друго предложение относно начина на гласуването? — Няма.

Които са съгласни с предложението на Бюрото, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Другарите народни представители, които са съгласни др. Димитър Ганев Върбанов да бъде освободен от длъжността председател и член на Комисията по външните работи, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Другарите народни представители, които са съгласни да бъдат освободени от длъжността член на постоянната комисия следните другари народни представители: Начо Петров Папачов — от Комисията по външните работи; Борис Иванов Вапцаров, Данчо Кънев Димитров, Нинко Стефанов Вияшки, Сава Атанасов Дълбоков, Станко Тодоров Георгиев и Минчо Дойчев Минчев — от Комисията по народното стопанство и финансирането, и Лъчезар Аврамов Стоянов — от Комисията по народното здраве, труда и социалните грижи, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Които са съгласни др. академик Сава Цолов Гановски да бъде избран за председател на Комисията по външните работи, моля да гласуват. Мнозинство, приема се.

Моля другарите народни представители, които са съгласни да бъдат избрани за членове на постоянни комисии следните другари народни представители: Рада Тодорова Ноева, Тодор Иванов Найденов — в Комисията по външните работи; Васил Христов Райдовски, Иван Стоянов Гулев, Васил Петков Василев, Тано Цолов Димитров, проф. Рада Кънчева Балева, Пеко Петров Таков и проф. Никола Демиров Димов — в Комисията по народното стопанство и финансирането; Минчо Дойчев Минчев — в Законодателната комисия, и Веселина Богданова Вичева — в Комисията по народното здраве, труда и социалните грижи, да гласуват. Мнозинство, приема се.

С това, другарки и другари народни представители, завърши разглеждането на последната точка от дневния ред на четвъртата извънредна сесия на Народното събрание.

Обявявам за закрыта четвъртата извънредна сесия на Трето Народно събрание.

(Закрита в 13 ч.)

Председател: **Ф. Козовски**

Секретар: **Ив. Мирчева**

Парламентарен стенограф: **Ст. Стоянов**